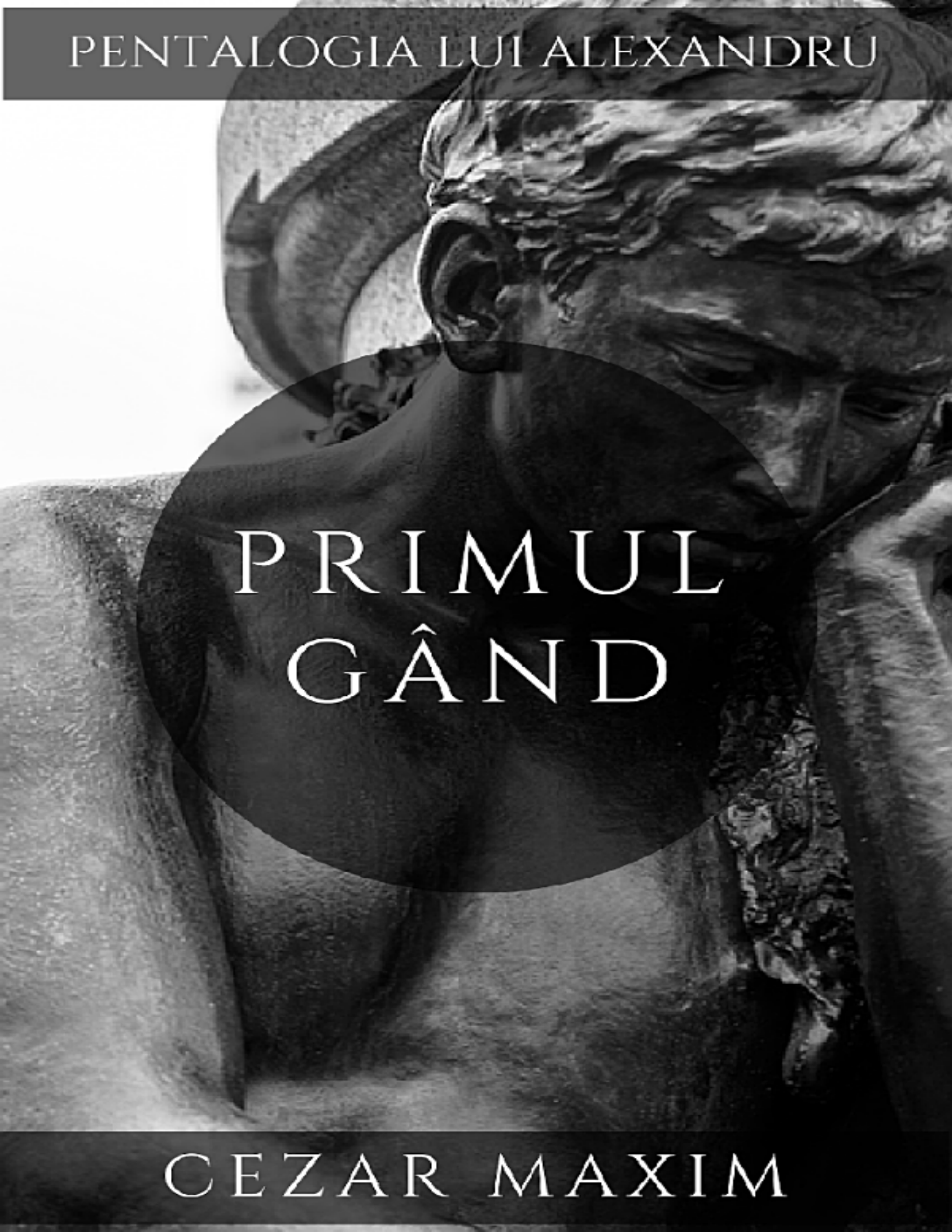

PENTALOGIA LUI ALEXANDRU

PRIMUL
GÂND

CEZAR MAXIM

© Cezar Maxim 2018

Din seria
Pentalogia lui Alexandru

Primul gând

I

Vremea s-a schimbat subit.

„Ce straniu”, gândeam eu, privind spre cer.

Parcă fiecare nor abia apărut îmi făcea semne, aruncând în mine cu mici picături de apă care țipau în agonie când se izbeau de hanoracul meu gri, care mă critica în legătură cu cele întâmplătoare și mă avertizau de ceea ce avea să urmeze. Din jur-împrejur, clădirile, copacii și mașinile erau corupte de un cenușiu nepoftit. Treceam pe lângă ele tremurând de zgâlțâiam arterele în mine. Îmi feream ochii de locurile pe care obișnuiam să le frecventez, sperând să nu mă vadă nimeni. Mi-am pus gluga în cap ca să nu fiu recunoscut dar și ca să mă apăr de ploaie.

Avea să fie bine. De ce să nu fie bine? Prin multe întâmplări trecem care ne rod sufletul pe moment dar care apoi sunt aruncate în gunoiul banalității și amuzamentului de către timpul necruțător. Aveam în minte pățanii și mai grave. Doamne, ce amuzante! Iar mie mi se păreau de neiertat pe vremea lor.

Mă consolam cu una și cu alta în timp ce mă apropiam de casă. Gardul acela, la umbra viței de vie, îl recunoșteam dintr-o mie. Era cel mai frumos din cartier, și nu zic asta doar pentru că ne aparținea. Culoarea vișinie îți sărea în ochi din momentul în care pășeai pe strada noastră dinspre aleea Nucului. Acum se asorta cu tabloul culorilor calde ale toamnei. Câteodată mă uitam la el din vârful Dealului Mare, mândru de munca mea depusă alături de părinți. Acum se apropia din ce în ce mai repede și nu voiam să-l văd. Îmi doream să se depărteze. Îmi venea să pun mâna în fața mea, acoperindu-l și prefăcându-mă că dispare. Vișiniul acela intens nu mă mai

încânta. Ploaia îi udase plăcile de lemn și arăta de parcă ar fi plâns. Parcă știa... Strugurii ce atârnav deasupra lui prindeau contur. Arătau mai zemoși decât cu o săptămână în urmă. Ei erau mai maturi, eu nu eram.

Frica mă cuprinse, era ventrilocol meu iar eu doar o păpușă neimportantă. Și ea avea locul ei bine delimitat. O simțeam ca pe o arsură la stomac, undeva sub inimă, care fulgera ca un curent electric spre mâini și picioare și îmi ridica părul de pe antebrăț. Voiam să îmi bag mâna printre coaste și să o smulg de acolo ca și cum ar fi parte din mine, o excrescență anatomică ce ar putea fi văzută la ecografie. Dar nu era așa simplu, din păcate.

Mi-am dat o palmă și am continuat drumul. Nu era nimic rațional în ceea ce îmi trecea prin minte și de aceea mă muștrăm încontinuu. Nu aveam de ce să fiu chiar atât de panicat.

Cât de curând am ajuns la scările pe care le urcam și le coboram zilnic. Casa noastră și câteva dintre ale vecinilor erau construite pe un mic deal mai ridicat față de stradă. Un trotuar mărginea strada, iar altul, mai sus și paralel cu primul, trecea prin fața porților. Cele două erau unite prin câteva scări, treisprezece la număr.

Le-am urcat lent, fără să mă grăbesc. „Unu, doi, trei...”. Fiind o zi importantă trebuia să se termine altfel. „Unsprezece, doisprezece, treisprezece”, și urmă încă un pas în aer, „paisprezece. Paisprezece e mai bine”. Nu se putea termina în numărul acela prim foarte blamat.

Am deschis ușa la poartă și am intrat privind cărarea cu pietre, umedă din cauza ploi, în care se reflecta lumina micului felinar pus de bunica „ca să nu ne-mpiedicăm”. În jurul lui, un covor de frunze multicolor căzuse din cei doi stejari. Toamna își puse ștampila și pe curtea noastră, după o mulțime de zile călduroase, neobișnuite pentru octombrie. În vremurile de demult mă bucuram ca un copil în fața unui asemenea tablou dar acum toată degradarea biologică din jur mă întrista ca și cum aș fi eu cel care se ofilește, se rupe și cade la pământ.

Scotoceam cheile în buzunar prefăcându-mă că nu le găsesc și mă uitam prin ferestre să observ vreo mișcare. După ce le-am băgat în ușă, știind că e mereu închisă indiferent dacă e cineva în casă sau nu, am deschis și închis de două ori ușa, învârtind cheia ba în stânga, ba în dreapta, iar ultima oară am deschis-o de tot. Erau necesare trei. Nu se putea termina altfel. Cel puțin nu acum.

M-am zgribulit ca un câine ud și mi-am lăsat hanoracul prins peste geaca curată a tatei. Avea să se usuce oricum. Mi-am dat pantofii jos aruncându-i care-ncotro. Mă întâmpina același hol lung cu un șir de tablouri de o parte și de alta, cu ușa spre camera părinților în stânga și ușa bucătăriei, deschisă, în dreapta. Tot înainte holul se lărgea și apoi treceai prin camera de zi, camera bunicii și, în final, camera mea. Înăuntru simțeam același miros de casă veche alături de praful înțepător care plutea prin aer.

Îmi ciulisem urechile. Era tăcere. Doar în bucătărie auzeam masa scârțâind și o tuse umedă care mă trezea dimineța din când în când. Sunetele nu făceau parte din scenariul periculos pe care mi-l imaginam eu și de care îmi făceam griji, de aceea, chiar dacă le auzeam, pentru mine era tot tăcere. Ele intrau în structura casei, în fundalul monoton al ei, de ai fi zis că tusea a apărut din pereți odată cu ea în timp ce a fost construită.

Știam că era bunica. Bunica mea octogenară. Atunci am intrat într-o dilemă. Să o salut sau nu? Oare știe ceva sau nu? Am decis să trec prin fața ușii bucătăriei și să dau din cap nepăsător în caz de se uită la mine. Totul avea să fie sub control. Dacă reușeam să îmi țin în frâu emoțiile și să nu fac vreo față schimonosită, atunci nu aveam de ce să mă panichez. Mi-am ținut pleoapele pe jumătate deschise, ca și cum aș fi plictisit, și mi-am ales un punct fix la care să mă uit ca să nu-mi citească nesiguranța dacă avea să mă privească în ochi. Acel punct era o pată de ulei de pe unul din cele două butoane ale aragazului nostru vechi.

M-am îndreptat subtil lângă ușă, am inspirat tot aerul de pe hol și am așteptat să se calmeze bătăile inimii. Mi-am adunat toate rămășițele de curaj pe care le mai aveam împrăștiate. Urmă un pas și apoi alt pas. Atunci aragazul mi-a făcut cu ochiul.

„Deci știe”, mi-am spus eu.

M-am bucurat pentru o clipă de compasiunea lui. Dar tot planul se năruia pentru că oricât mă străduiam să par detașat și cu mintea ocupată, ceva îmi atrăgea ochii spre masă. Era bunica mea. Sau mai bine zis era înfățișarea ei.

Atunci un șoc îmi izbi toată conștiința. Nici nu apucasem bine să trec de marginea ușii iar ea deja mă privea fix, parcă văzându-mă prin perete. Am rămas înțepenit în fața ochilor ei înnegriți ce mă urmăreau ca un tablou sinistru care te privește din orice punct. Ochii aceia erau acoperiți de sprâncene încleștate ca într-un cârcel, de nu puteam înțelege cum poate cineva să se încrunte atât de puternic. Ai fi spus că ele coboară până la

vârful nasului. Colțurile buzelor înălbite, pe lângă că erau coborâte până aproape de marginea mandibulei, tremurau spasmodic. Ridurile erau atât de numeroase că abia se mai zărea o porțiune netedă a pielii. Tot chipul îi era contractat într-o furie nemaivăzută de parcă era gata să muște din mine. Restul corpului îi era țeapăn ca într-o stare de decrepitudine, ca și cum toate emoțiile se înghesuiau în față. Nu mișca și nu zicea nimic. Tremuram în fața ei ca niciodată și nu știam ce să fac.

– S-a întâmplat ceva? o întreb eu cu un zâmbet forțat.

Nu venea niciun cuvânt din gura ei. Tăcerea accentua fiorul care mă stăpânea iar limba îmi fugise în gât. N-aș fi putut să leg cuvintele într-o propoziție coerentă în timp ce ea mă țintea încremenită, așa că am fugit imediat în camera mea.

Nimic nu mă speria mai mult decât faptul că ceea ce se întâmplase era doar începutul. Era bunica mea care nu mă certase nici când îi spărsesem felinarul ei drag. Dar nici atunci când îi pierdusem pensia pe trei luni. De fapt folosisem câțiva din acei bani, dar asta e altă poveste. Mi-am amintit apoi și de momentul în care îi dăramasem casa de la țară după ce am condus imprudent prin curte. A venit la mine supărată, m-a dojenit, apoi s-a consolată spunându-și că în viața altora au loc întâmplări și mai nefericite. Atunci s-a mutat la noi. Niciodată nu a țipat la mine, niciodată n-a putut să reziste furioasă mai mult de câteva minute și atunci își arunca privirile într-o parte și în alta, evitând să se uite în ochii mei. Îi era parcă rușine de sentimentele pe care le avea, se lupta cu toate emoțiile și dădea vina pe viață, pe „ăl' rău", pe ceilalți prieteni ai mei care mă băgaseră în probleme.

În camera mea am încercat să aprofundez cele întâmplate dar înșiruirea de amintiri cu bunica mă făcu nostalgic și parcă mă calmase. De aceea m-am hotărât să mai amân. Nu avea rost să fiu așa stresat mai mereu și nu avea rost să mă mai gândesc la furia bunicii. Totul trebuia să se rezolve ca întotdeauna. Îmi odihnisem ochii privind pe fereastră ploaia care nu se mai oprea. Stropii se contopeau în forme care mai de care pe geam. Îmi imaginam drumuri, bastoane, fulgere, întreceri între diferite picături care se uneau și se despărteau unele cu altele, spărgându-se de pervazul de lemn. Ce viață scurtă aveau. Mă simțeam la fel de singur ca ele. Chiar dacă erau numeroase, sute de mii, milioane de picături care cădeau din cer, în mintea mea fiecare era singură, pe pielea ei, neavând legătură cu celelalte.

Prin geamul înlăcrimat am văzut atunci mașina roșie a părinților care intra în curte. Bătăile inimii erau mai puternice decât motorul ei. Aveam să

le ies în cale și să le explic. Cu cât se termina mai repede cu atât mai bine.

Cu toate astea, nu reușeam să mă desprind de pe scaun. Toată frica ce se adunase parcă luase o greutate palpabilă pe care nu reușeam să o ridic.

– Dar ce ai făcut? se auzi dintr-odată de pe birou.

– Nimic. Adică, de fapt au aflat că...

– Nu contează. Ești prea încordat. Orice ar fi, nu cred că e atât de grav încât să îți faci griji. Sunt părinții tăi. Nu ești nici primul nici ultimul tânăr care pățește asta. Chiar dacă acum ai o anumită vârstă totuși, îmi spuse lampa.

Înghițeam în suflet orice cuvânt de compasiune, ca pe pastile, în speranța că aveam să mă calmez. Oricât de curajos mă arătam în restul timpului, acela era un moment în care m-aș fi aruncat spre orice picătură de milă care îmi stingea înflăcăratul sentiment al pierzaniei. Dacă lampa avea mâini probabil m-ar fi mângâiat pe spate.

– Sper. Numai că acum situația e mai gravă. Sunt chestiuni de care nu trebuia să mă ating nici în ruptul capului

– O să treacă. Ai auzit vreodată de neînțelegeri între părinți și fiii lor care să dureze la nesfârșit? Motivele pentru care voi vă certați sunt frivole de multe ori, iar orice ceartă, orice supărare iscată aiurea e trecătoare. În timp, bătrânețea vine cu un gram de înțelepciune și o frică de singurătate, iar maturizarea fiilor naște blândețea și regretul. Fie că o să vă împăcați astăzi, fie peste câteva luni, tot se va întâmpla. Vrei să te luminez puțin?

O lumină palidă și caldă îmi învălui camera. Becul urma să se ardă pentru că nu îl mai schimbasem de aproape un an. Mă muștrăm că nu i-am dat mai multă importanță lămpii. Pe lângă acea lumină caldă mai lipseau frunzele îngălbenite și în cameră ar fi sălășluit același aer tomnatic ca afară.

Ba chiar o adiere de aer rece venea de sub ușă între cei patru pereți în care mă aflam. Dar frigul nu aducea cu sine nimic fericit pentru că se auzeau pași în fața ușii mele. Din acel moment lampa nu a mai scos un cuvânt și mă simțeam mai singur ca niciodată.

Pe neașteptate, ușa se izbi de perete și odată cu ea o furtună de sunete mă izbi ca o rafală puternică de vânt.

Erau ei.

Zgomotele articulate sub formă de cuvinte, iar cuvintele așezate unul după altul în ceea ce probabil ar fi propoziții, îmi răsunau în timpan și mă amețeau ca și cum aș fi băut cinci beri în câteva secunde. Abia puteam să-i văd în ceața de reproșuri, comentarii, amenințări, aluzii, cauze fictive,

consecințe, ironii, lovituri în ușă, amintiri, comparații, premoniții, pedepse, avertismente, toate ambalate în țipete intense. Capul îmi vâjâia violent și aș fi dat orice să mă fac dispărut. Eram dezarmat în fața lor și încovoiat pe scaun cu ochii ce treceau de la ei la perete, la lampa și apoi invers. Nu știam dacă ceea ce spuneau era corect, dacă nu erau minciuni auzite de la alții, dacă nu cumva au înțeles greșit situația sau au exagerat-o, pentru că eu oricum capitulasem fără luptă.

„Ți-ai luat lumea în cap, Alexandru!”. Asta mi se părea că auzisem la un moment dat. Apoi mi s-a părut că înțeleg „pentru noi abia mai însemni ceva” și mi-am ferit ochii de privirea lor.

Alexandru ceva, Alexandru altceva.

Alexandru, Alexandru, Alexandru...

Fiecare foaie de pe birou, ceasul, covorul, patul dezordonat, culoarea crem a peretelui, toate făceau parte dintr-un fundal banal de care abia eram conștient că există. Parcă îmi era pictat pe corneea. Puteam să-mi scot ochii și să-i arunc pentru că în mintea mea imaginile aduse de la aceștia nu mai aveau loc de avalanșa gândurilor și emoțiilor ce au pus stăpânire pe mine. La fel și timpul se distorsionase, fiecare secundă se dilatase de credeam că totul a durat o oră dar au fost doar câteva minute.

S-a întâmplat exact ceea ce mă așteptasem. Oricât de mult am încercat să mă calmez pe drum promițându-mi că va fi bine, frica a avut dreptatea ei. Degeaba o goneam și o subestimam pentru că rolul ei a fost și este unul fundamental.

De asta există, să ne lovească în cap cu toată puterea ei când rațiunea ne lipsește. Ar fi meritat o statuie dacă ar fi avut o formă fizică.

Oricâtă empatie îmi arătau aragazul și lampa, chiar dacă cea din urmă avea dreptate prin înțelepciunea ei, aceștia nu cunoșteau cu adevărat cine și ce e omul.

Eram într-un conflict. Eu cu ei. Ei cu mine. Pentru prima dată.

Ce trebuia să înțeleg din asta? Cine a greșit? „Eu? Ei?”

Într-o oră mă aflu proptit în fața ușii casei cu un rucsac în spate, bătând în ea crispat laolaltă cu ploaia.

II

Strada Mihăilescu, principala stradă care străbate micul nostru oraș, e mai mereu aglomerată la orele amiezii. Tot așa era și când mă plimbam eu singuratic și îngândurat, uitându-mă la necunoscuți, la mașini și la orice îmi ieșea în fața ochilor. Fiind un loc central, majoritatea locurilor de muncă importante le vedeai aici, de o parte și de alta a străzii, în blocuri înalte cu geamuri fumurii în spatele căruia unii lucrau de zor și apoi mergeau fericiți la casele lor.

Însă eu nu eram ocupat ca ei, nu aveam vreun loc de muncă, nu aveam să mă duc acasă bucuros. Eu îmi căutam un adăpost. Primul adăpost la care mă gândeam era cel din sufletul altora, adăpostul unei compasiuni sincere. Fie o mângâiere din priviri din partea bătrânului cu barbă sură care abia mergea cu un baston înnegrit, fie o vorbă bună din partea doamnei cu părul roșcat care ținea de mână o copilă blondă, mai ales că ea ar fi știut cel mai bine cum mă simt, fie un zâmbet din partea vânzătorului de papuci. Mi-aș fi dorit ca zece, douăzeci de oameni să sară pe mine și să mă îmbrățișeze în lacrimi, înțelegându-mi întru totul tristețea. Sau să fi văzut măcar puțină compasiune din partea câinelui alb care colinda strada, probabil rămas și el fără adăpost. El chiar mi-ar putea fi un tovarăș de suferință.

– O zi cât mai plăcută, domnule, îmi spune el cu un surâs veritabil după care latră către un porumbel.

Nu, nici el nu m-ar fi putut ajuta. Era prea fericit. Ei, ființe preafericite, n-ar fi înțeles întunericul în care mă zbăteam. Eram oare singurul cu un asemenea bagaj de emoții în spate? Putea cineva de pe toată strada aceea să îmi înțeleagă pe deplin suferința? Această suferință care îmi bloca orice altă tentativă de a gândi, de a soluționa conflictul în care intrasem.

„Eu? Ei?”

Sau poate chiar voiam să fiu monopolizat de ea. Pe lângă durerea neplăcută, îmi conferea un locșor călduț, plăcut, în lumea celor pricăjiți și demni de milă.

Apoi trebuia să rezolv și cu celălalt adăpost, cel în care să am un acoperiș deasupra capului. Dar nu mă prea preocupa la fel de mult ca primul. Îmi amintisem una-două de o fostă colegă care m-a invitat deseori la ea, fiind prieteni buni pe vremea aceea, dar căruia nu prea m-am chinuit să îi răspund invitațiilor de după terminarea liceului. Părinții ei dețineau un bar la colțul străzii iar la etajul de deasupra stăteau dâșii, alături de un pechinez și alte două camere libere și prăfuite. Îmi era rușine că apelam la

ea doar în asemenea circumstanțe dar altă soluție nu aveam, așa că am pornit spre casa ei sperând la o înțelegere și o vorbă bună.

Pornisem, astfel, în direcția opusă, încercând să-mi țin lacrimile la locul lor și să mă întrezir. Treceam printre oameni ca printr-un labirint, fiecare preocupat cu problemele sale. Păreau mai înalți, mai vocali, mai zâmbitori decât mine și mă ocoleau ca și cum nu m-ar fi văzut. Sentimentul de singurătate mă apăsa pe toată ființa. Niciodată nu aș fi bănuț ce putere poate avea, în trecut fiind mai mereu înconjurat de rude sau prieteni care se interesau de mine. Acum, mă simțeam mai singur decât un tufiș în mijlocul Saharei, parcă respins de comunitate, dat afară și lăsat în fața greutăților vieții de unul singur. Numai acum mi-am dat seama de ce oamenii sunt animale sociale, cum spunea Aristotel. Omul are nevoie de hrană, apă și alți oameni. Tânjeam după o mână, un zâmbet, după cineva care să mă asculte, după un grup din care să fac parte, chiar dacă n-aș fi prezent lângă ei, ci doar să mă știu integrat alături de alții cu aceleași bucurii și necazuri ca mine și să exist ca persoană în mintea lor. Să știe de existența mea. Oricine mi-ar fi permis să-i povestesc ar fi fost terorizat de un șir continuu de cuvinte pentru câteva ore întregi.

– Telefon tâmpit, strigă un bărbat trântind receptorul în furcă. Era unul din puținele telefoane publice rămase în funcțiune.

Fiind pus anapoda, receptorul căzu, iar eu am intrat în cabină ca să-l aranjez cum se cuvine. Făceam totul instinctual, numai ca să-mi ocup mintea, cu ochii ațintiți în zare.

– Mulțumesc, tinere, roști atunci telefonul. Prea recalcitranți sunteți câteodată voi oamenii.

– Pentru nimic.

Dădeam să mă îndepărtez dar el continuă să-mi vorbească.

– Ce e cu privirea ta abătută?

– O perioadă mai dificilă...

– Ah, tu ești tânărul acela care a fost dat afară din casă. Ești exact cum mi-a descris câinele.

Nu i-am răspuns și m-am rezemat cu spatele de geamul cabinei telefonice. Mă enervam că toți cei care aflau despre problema mea nu erau oameni. Nu-mi păsa nici cât negru sub unghie de restul.

– Scuză-mă, continuă el când văzu că îl ignor. Poate am fost prea direct. Știi, noiăștialalți nu prea avem toate simțurile voastre. Abia mi-am amintit cum trebuie să discut cu cineva cuprins de tristețe. Știu că e o stare

sufletească dureroasă pe care o ții ascunsă în voi și care nu trebuie abordată atât de ușuratic. Dar lipsa experienței bate orice cunoaștere.

– Totuși, îl întrerup eu iritat, cu brațele încrucișate, tu de unde știi?

– Mai adineauri a trecut o doamnă corpulentă ce purta o blană de urs și care avea un câine în lesă. Tare slăbuț mai era... Cred că abia îl hrănește, toată mâncarea o halește ea, râse el cu glasul lui robotic prin receptorul acela prăfuit și înfundat. Cât timp își aștepta soțul am discutat puțin cu dulăul ei pricăjit. El aflase de la un STOP, un semn de circulație de pe alea Nucului, partea spre Trezorerie, căruia îi spusese un SEAT, care știa de la un felinar, care a aflat de la un aragaz.

„Deci el a fost”, mi-am spus eu împreunându-mi sprâncenele.

Am oftat adânc și m-am întors spre el. Butoanele cu cifre erau aproape șterse. Dintr-un argintiu strălucitor mai rămăsese doar un negru respingător. Cablul întortocheat se îndoia în câteva locuri de te întrebai dacă mai trecea vreun cuvânt prin el, iar pe ecran abia se mai putea citi vreo cifră. În cabină duhnea a un miros dezgustător de-ți cădeau firele de păr din nas.

Îmi era milă de el. Decisei atunci să fiu sincer, chiar dacă nu avea cu ce să mă ajute.

– Așa e. Eu sunt... Nu știu ce voi face în continuare. Nu am bani, nu am ce mânca, sper să am măcar unde să dorm. În plus nu am prieteni care să îmi fie alături, nu mai am părinți...

– Ei, nu. Ba da, ai. Doar nu au murit.

– Nu, dar eu pentru ei sunt ca și mort. Nimeni nu cred că ar înțelege. Mă uit în ochii trecătorilor și sunt convins că sunt unic printre ei.

– Băiete, nu exagera. Ești departe de a fi unic. Cred că mai mult tu îți dorești asta. Uită totul și gândește-te la ceea ce te-ar face să te simți mai bine acum.

M-am sprijinit cu un picior de geam și am început să privesc spre stradă.

– Și încearcă tot posibilul să îl obții, continuă el.

– De-ar fi așa ușor.

– Păi nu este, dar încearcă. Crezi că dacă stai cu mâinile în buzunar și numeri mașinile o să fie mai bine? Ascultă, ascultă, am o idee.

– Te ascult de la început, telefonule, i-am spus eu pe un ton plictisit.

– Nu fi arțăgos. Uite, cunosc pe cineva a cărui sfaturi sunt de neprețuit. Sunt sigur că te-ar putea ajuta mai mult ca mine. Trimiteam câteodată un

motan ca să vorbesc cu el. Este extrem de înțelept. Până și motanul rămânea pe gânduri ore întregi.

– Nu ar putea niciunul din voi să înțeleagă. Până și tu ai spus că lipsa experienței bate orice cunoaștere. Cum să știe a-mi liniști tristețea dacă n-a simțit vreodată tristețe? Cum să știe să îmi curme singurătatea dacă alături de el, de tine, sau de alții ca voi, mă simt la fel de singur?

– Hai că despre singurătate mai știi și eu. Crezi că eu pot să mă mișc de aici? Sunt aici de pe vremea lui Ceaușescu, când erau cozi lungi la alimentara asta de lângă de aveam cu cine să vorbesc încontinuu. Unii erau mai politicoși, alții îmi loveau cu pumnii butoanele. Unii îmi vorbeau blând, alții țipau la mine să tac. O mulțime de oameni au aruncat gunoaie, și-au lăsat excrementele, au spart cutia cu mărunțiș, au spart geamurile. Nu mai zic câte conversații am auzit. Cu înjurături, cu amenințări, cu lacrimi. Nu oi simți eu multe dar știu destule despre voi și comportamentele voastre. Și ce știu eu e nimic pe cât știe prietenul ăsta al meu, semaforul de la intersecția din Clângani.

L-am ascultat respectuos chiar dacă știam că ei nu aveau cu ce să mă ajute. Apreciam că încearcă, că îmi vrea binele. O vorbă de-a unora ca ei nu m-a ajutat vreodată, dar nici nu a făcut mai rău. Am discutat apoi despre alimentara de lângă și alte banalități. Mi-am dat seama pe parcurs că avea în mare parte dreptate. Și, cum minutele treceau la fel de repede ca mașinile pe stradă, chiar uitasem pentru un moment ceea ce mă întrista. Doar când norii cenușii începuseră din nou să stropească pământul mi-am adus aminte, așa că l-am salutat și am plecat spre fosta mea colega.

Umbre de toate culorile acopereau acum orizontul. Decorul umed și zgomotos al ploii îmi accentua melancolia, dar era acel tip de tristețe mai plăcută în care un colț din conștiința mea storcea din caracterul de victimă doar partea confortabilă, în care îi blamam pe toți și mă plasam în ungherul celor mereu asupriți, deci, și fără de vină. Cu capul în sus, le permiteam picăturilor să-mi curețe fața și am mers așa până am dat de casa Dianeii.

Clădirea în care locuia era la fel cum a rămas, doar barul era ticsit de oameni fața de vremurile în care abia îi numărai pe degete. Prezența mea în fața ușii lor a fost o surpriză pentru ea, evident, pentru că nu îi mai spusese vreun cuvânt de la terminarea liceului. Se jena și se fâstâcea la auzul dorințelor mele, iar eu eram convins că mă credea un impertinent.

Însă la auzul poveștii mele în detaliu avea să-și schimbe părerea.

– Asta va fi camera ta, Alexandru, îmi zise ea după ce mă invitase înăuntru. Părinții mei îți doresc tot ce e mai bun și se bucură că ai apelat la noi. E frumos să dai o mână de ajutor. Până la urmă am fost colegi patru ani de zile.

Aveam să-mi dau seama mai târziu de minciuna pe care mi-a zis-o. Părinții ei abia mă salutaseră când am intrat și eram sigur că nici nu mă recunoșteau. Îmi aruncau priviri bănuitoare când întorceau capul dinspre televizor deasupra canapelei.

Dar ceea ce mi-a răscolit sufletul și m-a indispus în acea seară a fost lipsa vreunei reacții din partea Diane la auzul celor povestite.

– O să fie bine. Nu îți fă griji, îmi răspunde ea după ce îmi uscaseră gura după o oră de istorisit.

Nicio mirare, nicio întrebare în plus nu mi-a oferit. Am început să cred că abia mă ascultase și doar aștepta să plece cât mai repede. A închis ușa plecând la fel de indiferentă ca la început.

Stăteam întins în pat, cu ochii abătuți în tavan, mai mâhnit decât fusesem înainte. Pe lângă faptul că eram un om al străzii, dat afară din casă de proprii părinți, devenisem o greutate în plus pentru alții. Acolo unde am sperat la o mângâiere sufletească, am ajuns să fiu ignorat, am ajuns să mă simt mai singur decât afară. Poate credeau că eu sunt de vină pentru tot ce mi s-a întâmplat. Cine știe ce bârfeau ei în timp ce eu priveam în liniște tavanul portocaliu al camerei și îmi frecam mâinile de stres.

Îmi venea să mă duc și să țin la ea. Nu înțelegea că sunt unic? Nu înțelegea că eram o creangă ruptă și azvârlită în afara pădurii de un conflict pornit de...

„Eu? Ei?”

Un conflict oricum.

Trebuia să îmi caut alt plan. Nu aveam să stau multe zile în acea casă neprimitoare, întins în pat, ca într-un spital izolat de lume din care abia aștepti să ieși.

Știam că stresul acumulat nu avea să îmi permită să adorm așa că am început să număr cum mai făcusem și în alte zile.

„Unu, doi, trei, patru...”

Gânduri fără sens îmi vâjâiau prin minte. Trebuia neapărat să adorm și să ies din situația în care mă băgasem.

„Patruzeci și șase, patruzeci și șapte, patruzeci și opt...”

Nu eram destul de matur să am așa probleme. Aveam nevoie de oameni care să îmi deschidă ochii, să mă ajute să urc pe acea treaptă care mă separă de tinerețe. Doar nu puteam ajunge un cerșetor pe stradă.

„Șaptezeci și unu, șaptezeci și doi, șaptezeci și trei...”

Îmi trebuiau oameni noi, gânduri noi, idei noi. Ceva de care să mă agăț, la care să țin și cu care mă spăl de incertitudine ca un burete îmbibat cu apă. Să iau noul, să-l întind pe mine, să îl fac un tatuaj cu care să mă apăr și să atac.

Alungam orice alt gând care îmi putea aduce aminte de cele petrecute. Aș fi dat orice să le șterg din memorie, să rup din amintiri, să...

„Nouăzeci și opt, nouăzeci și nouă, o sută.”

Să dispară.

III

– Încă o bere aici la colegu’, îşi ridică vocea un bărbat în cămașă roșie aflat la câțiva pași de mine.

Barul era plin. Abia îmi găsisem un loc în colțul din dreapta al tejghelei, sprijinind spatele de perete. În timpul liceului erau de două ori mai puține mese, de trei ori mai puțini oameni și patru ori mai puțină larmă. Cerul se întuneca rapid, iar eu stăteam nemișcat de câteva ore bune, concentrat la bulele de aer ce se ridicau la suprafața berii. Tot entuziasmul din acea seară se topise și se scurse în lene, apatie și malț fiert. Singurul meu mod de a-mi petrece timpul era să îi ascult pe ceilalți în liniște. Orele treceau și eu mă apropiam puțin câte puțin de cei de lângă mine încât ceilalți ar fi zis că făceam parte din același grup.

– Cum v-am spus, reîncepu unul din ei îmbrăcat într-un pulover negru ce se asorta cu întunericul barului, privindu-i pe ceilalți de sus și sorbind din berea lui proaspăt desfăcută, cum v-am spus, toată logica din spatele convingerilor lor e precară și plină de hibe. Nici nu poți să o mai numești logică, de fapt.

– Evident. Își pierde sensul, îl încurajă cel de-al treilea care era cu ei.

Conversația lor mă ferea de plictiseală. Aș putea spune chiar că mă încânta. Am tras de scaun, care sări cu tot cu mine spre ei, alți câțiva centimetri.

– Ei nu vor să priceapă că sunt doar aberații ușor de dărâmat, continuă fluturând berea în aer. Până acum societatea noastră a evoluat de la roată până la inteligență artificială exact în același mod. Acum vin ei și încearcă să ne convingă că o asemenea schimbare va fi benefică, că nu va afecta pe nimeni, că suntem inculți dacă nu îi ascultăm. Se prefac a fi cunoscători și își apără părerile cu așa-zisele lor argumente, dar ei nici măcar nu realizează că tot ce fac este să îi asculte pe unii mai importanți ca ei, a căror scop e total diferit de cel pe care îl afișează public. Câtă aroganță poți să ai în tine să dorești să modifice această ordine stabilă care până acum nu a făcut decât bine? Au numai o imaginație imatură, precum atunci când eram copii și doream să schimbăm lumea în bine, așa cum își imaginau mințile noastre inocente, dar cunoașterea ne era limitată la jucăriile din fața noastră și doi-trei alți prieteni.

– Așa e!

Așa era.

– Cred că totul derivă dintr-o dorință a lor de a se simți speciali. O nevoie impetuoasă de a se crede superiori.

– Sunt cei cărora poți să le speli creierele cel mai ușor, interveni cel cu cămașă roșie.

Îmi plăceau cuvintele celui îmbrăcat în negru și mi-l imaginam o persoană foarte înțeleaptă.

Discuția lor continuă și au trecut apoi la efectele dăunătoare care ar apărea dacă judecățile ălor ar fi puse în aplicare. Cu cât ascultam mai mult, cu atât mă oripilam mai tare. Mi se ridică părul de pe mână. Nu îmi venea să cred ce minți viclene pot exista. Gândirea profundă și limbajul elevat al celor de lângă mine îmi liniștea sufletul, știindu-mă alături de oameni înțelepți, dar totodată mă înspăimânta, făcându-mă să realizez cât de degradată a ajuns lumea în care trăim. În timp ce eu, până să ajung în singurătate, îmi ocupam timpul cu aceleași banalități, trăind de pe o zi pe alta și cufundându-mă în taina plăcerii de moment, aproape de mine existau oameni care mă depășeau din orice punct de vedere, care ar fi fost pregătiți pentru orice decădere morală a societății, iar eu n-aș fi știut nimic. Poate chiar aș fi căzut în capcana pe care o descriau.

Îmi doream să-i ascult toată noaptea, să absorb fiecare cuvânt din gura lor ca un aspirator.

– Singura modalitate de apărare ar fi un scut al justiției, zise pe un ton grav. Atunci nu ar mai avea ce să facă. Nu pot fi deasupra legii.

– I-ar lăsa dezarmați. Atunci ar putea cotelodăci opiniile acelea doar între ei până când se plictisesc și eu nu m-aș mai teme de viitorul nostru.

– Întocmai, îl aprobă cel cu berea în aer, clătinând-o într-o parte și în alta. Uite-te doar la ei, observă-le aerele de superioritate în timp ce își lăfăie ignoranța la un pahar de bere. Mai ales Traian. Am tras cu ochiul în partea lor și mai mereu el e cel care le captează atenția. Câteodată îți vine să treci pe lângă ei numai să auzi ce au mai născocit.

Mi-am întors capul și am privit în colțul opus al tejghelei. Cel despre care vorbea avea o față lunguiață, cu păr cărunt și purta un palton lung, deschiat. Buzele supte, ca și cum ar fi mereu mușcate, și mandibula proeminentă îi confereau un aer autoritar. Ochii îi erau negri, sau cel puțin așa îi distingeam din cauza luminii slabe din bar. În final, arăta ca un om fără scrupule.

Urmărindu-i mișcările și încercând să-i citesc pe buze, mă înfioram. Acela era unul din cei care nu știa – sau poate chiar știa, dar o făcea dinadins – cât de dăunătoare sunt opiniile lui fără sens. Pe de o parte simțeam nevoia să plec și să mă știu cât mai îndepărtat de el și prietenii lui, chiar dacă eram în partea opusă a barului, pe de altă parte mi-aș fi dorit să le vorbesc ore în șir și să încerc să îi conving pe acei inși de capcana în care căzuseră. Probabil cu vorbă bună și-ar fi dat seamă că sunt păcăliți.

– Interese mari la mijloc! auzisem de la cel mai tăcut dintre cei trei.

Dar eu nu eram decât un copil pe lângă noii mei prieteni. Trebuia să descopăr mai multe.

– Nu ai ce să le zici, Emanuel, continuă cel în cămașă roșie în timp ce primea încă o bere de la barman.

Atunci, cele cinci beri și-au spus cuvântul.

– De ce nu? am întrebat eu aplecându-mi corpul pe tejghea.

Cei trei și-au întors ochii spre mine și m-au cercetat din cap până în picioare.

– Tu cine ești? întreabă poruncitor cel cu pulover negru, zis și Emanuel.

Am început să mă scuz în fața lor și le-am povestit cât mai succint gândurile mele. Speram să nu mă gonească. Râvneam să fiu implicat în convorbirea lor.

După un minute de tăcere m-au liniștit.

– E de-al nostru.

– Băiete, îmi spune atunci Emanuel, la ei nu ai ce să cauți. Te-ai duce degeaba și chiar mai rău ți-ai face. Partea aceasta a barului ne aparține. La

mesele de aici stau Mihai și colegii lui de muncă, apoi cei de la firma de contabilitate de peste drum care îi vezi aproape de ușă, iar acolo lângă stâlp sunt niște studenți. Ei, alături de noi, suntem cei care împărtășim aceleași valori, aceeași orientare, și – de ținut minte – proprie și originală. Cei care suntem conștienți de problemele cu adevărat semnificative ale societății și cei care nu se lăfăie în orice harababură mentală născocită de-un terchea-berchea oarecare, fără nicio aplicabilitate benefică pentru noi. Înțelegeți? Sunt doar spălați pe creier de alții mai mari ca ei. Vezi covorul portocaliu ce se întinde de la ușă până în mijlocul teighelei? Aceea e linia de demarcație. Când ai depășit-o, ne-ai spus clar și răspicat că ne-ai trădat. Nu fă greșeala de a crede că poți să le schimbi părerea ălora, spuse învârtind mâna prin aer spre partea cealaltă a barului, e inutil.

– Barul este împărțit în două? întreb eu surprins.

– Evident. Ți s-ar părea normal să stăm unul cu celălalt? Crezi că ai rezista o secundă ascultându-l pe Traian și pe prietenii lui care sunt ca niște copii ce caută să-l lingusească mai mereu sperând la o fărâma de atenție?

– Chiar crezi? adăugă în fundal cel de-al treilea care își făcea văzută fața înghesuindu-se între Emanuel și cel în cămașă roșie.

Începură să mă descoase cu o mulțime de întrebări. Chiar dacă era ca un interogatoriu, mă simțeam mult mai bine decât atunci când intrasem în bar. Îi apreciam și mi-aș fi dorit să stau alături de ei mai des. Mi-au deschis ochii în legătură cu aspecte pe care nici nu le bănuisem până atunci. Mă simțeam privilegiat, acceptat într-o grupare secretă, unică, cu mult deasupra celor pe care îi cunoscusem până atunci.

„Oare și-a pus Diana problema asta vreodată?”

„Oare câți și-au mai deschis ochii ca mine?”

Berile își făceau de cap și mi-aș fi dorit să cânt și să dansez în mijlocul lor. Toate problemele îmi erau ignorate. Un entuziasm gigant mă acaparase iar tristețea se ascunse într-un colț al barului, la umbra acestuia.

De câteva ori, cei trei au râs de răspunsurile mele. Amețit cum eram, râdeam alături de ei, abia mai înțelegând ceva din jurul meu. Fețele li se strâmbau și se ondulau ca valurile apei. Hohote de râs îmi răsunau puternic în urechi. Până când nu am ieșit din bar și am inspirat adânc aerul rece al serii, nu am băgat de seamă că am fost motivul amuzamentului pentru jumătate dintre clienți. Iar asta mă deranja.

Abia pe drum, plimbându-mă sub cerul melancolic ce dădea să se întunece cât mai devreme sub stăpânirea toamnei, mi-am revenit puțin din

starea de ebrietate cu care plecasem. Dar nu în totalitate.

– Nimeni altul decât domnișorul Alexandru, se auzi dintr-odată în spatele meu.

M-am uitat înapoi și am văzut cabina telefonică și cel cu care vorbisem cu o zi înainte. Trecusem pe lângă el fără îl observ.

– Așa este, am confirmat eu.

– Cineva și-a înecat amarul în alcool.

Era dispus să facă glume, iar asta, pe lângă penibilul situației din bar, îmi strica buna dispoziție.

– Cineva a petrecut o seară amuzantă și chiar plină de învățătură, i-o retez eu.

– Dacă zici tu.

– O zic eu și o zic bine. Chiar dacă e un bar. Nu contează locul în sine, contează persoanele cu care te alături. Toată lumea știe asta.

– Și cu cine te-ai alăturat? Cunosc mulți care își petrec serile acolo.

– Emanuel și doi prieteni de-ai lui. Păcat că nu poți să mergi. Să-l fi auzit cât de coerent e în ceea ce spune. Mi-aș dori să-l ascult mai des, să-i învăț modul în care despică firul în patru și să-i storc fiecare concluzie, ridic eu glasul arătându-i pumnii strânși. Regret că nu l-am cunoscut pe el și pe prietenii lui de mai demult. Nici măcar nu era așa departe de casă.

Se lăsa liniștea. Insectele bâzâiau în jurul unui stâlp de lumină. Tăcerea lui îmi permitea să apreciez lucrurile banale ce mă înconjurau: stelele, vâjâitul domol al vântului, un brad bătrân numai bun pentru Crăciun, o pisică dormind în fața scării de bloc.

– Gâsca aceea cu ochii pe sus ce-și ține laolaltă doi pui care îi dau dreptate și când râgâie?

L-am privit furios.

– Ai grijă să nu devii al treilea pui, mezin. N-ai fi primul care se îmbată de la două vorbe rafinate de-ale lui Emanuel și apoi crede că a descoperit tratamentul pentru cancerul lumii.

Îmi ajunse.

M-am repezit și am smuls receptorul din furcă. L-am strâns de gât și am tras de el în afară până când cablul s-a întins în totalitate. Simțeam, în timp ce trăgeam de el cu toată forța, cum aproape se rupe. Începu să țipe cu vocea lui mecanică și întreruptă. Dar nu mă lăsam înduplecat. O femeie din partea cealaltă a străzii mi-a tras o privire fugară și apoi a continuat drumul. Nu mă jenau privirile celorlalți așa că am luat receptorul și l-am aruncat

puternic înapoi în cabină, tocmai ca să îmi înțeleagă furia. Sticla se sparse una-două – era deja crăpată dinainte – iar pe jos se umplu de cioburi.

– Stai, mă roagă el, tușind și răgușind greoi, cu capul ce se bălăngănea aproape de podea. Stai...

Gâgâiam intens, iar el de asemenea. Aș fi vrut să plec, dar m-am întins pe jos sprijinindu-mă de ușa deschisă a cabinei. Toată furia ieșise din mine și eram, în final, liniștit.

– Voiam doar să te avertizez, îmi spunea cu vocea-i tremurândă.

– Voiai doar să mă ironizezi, să mă întărâți, ca și cum nu ai ști prin ce trec, țipam eu.

Pentru un moment nu îmi mai răspunse.

„L-am speriat mai mult decât trebuia”, m-am gândit eu.

Mândria se adună în mine, fericit că m-am împus în fața lui. Îmi era silă să mai fiu bătaia de joc a cuiva. Toată frustrarea acumulată pe drum, cu gândul la bar, se goli. Dar, de altfel, îmi doream să-l mai aud vorbind. Nu trebuia să tacă ci doar să își dea seama de locul fiecăruia în relația dintre noi.

– Și mai exact de ce anume voiai să mă avertizezi? am continuat eu, văzând că nu mai spune nimic. Crezi că nu știu să mă descurc în lume? Crezi că aveam să mor în barul acela de la prea multe cuvinte auzite sau beri băute? Pot și singur să discern ce e bine față de ce e rău.

Greierii își făceau simțită prezența în tufișurile din spatele nostru. Îmi ațintisem privirea spre prima stea pâlpâindă de pe cer în timp ce îmi ascultam respirația profundă.

Nu mai promisem niciun răspuns așa că m-am ridicat și mi-am scuturat coapsele, dar nu apucasem să fac doi pași când îl auzii:

– Ai luat totul, de-a întregul, ca fiind de necombătut, glăsui telefonul răspicat, pornit să mă critice cu asprime. N-ai aflat și părerea altora – tușește violent –, nu ți-ai pus întrebări, nu ai fost original, ci doar ai sărit la concluzii așa cum sari în piscină într-o zi caniculară. Doar pentru că Emanuel e primul care îți vorbește astfel, tu fiind orb până la vârsta asta, nu înseamnă că are și dreptate. Apoi te-ai îmbătat și te-ai făcut de râs. Ca să scapi de sentimentul de jenă, te-ai descărcat pe mine. Oftă adânc și apoi continuă. De-ai fi tu primul care o pățește... Dar nici măcar furia nu-ți este originală!

Mă apropiam de el a doua oară. Capul îmi vâjâia incontrollabil. Dădusem cu piciorul în câteva cioburi de sticlă și intrasem în cabină.

– Haide, încă o tură, mă persiflă el. Și așa sunt pe ducă. Cine mai are nevoie de mine când smartphone-ul e omniprezent în buzunare?

L-am ridicat de gât și l-am pus în furcă.

– Mulțumesc, zic eu apatic după care mă îndepărtez.

Pentru câteva secunde rămase tăcut, surprins de decizia mea.

– Mulțumesc și eu.

Îmi obosisem sufletul cu toate salturile emoționale prin care trecusem. De la tristețe la bucurie, de la mulțumire de sine la frustrare și furie, și dintr-odată înapoi. Nu mai aveam putere de un alt nou ciclu asemănător. Aveam nevoie de un somn profund care să-mi golească mintea, să fie pregătită să o reumplu cu evenimente mai pașnice.

Făcusem roată împrejur spre casă profitând de liniștea de pe stradă. Mergeam cu pași mărunți, fără să mă grăbesc, încercând să mă scutur de ultimele emoții care mă mai consumau înainte să pășesc în casă. Să le dau jos de pe mine și să le arunc în bezna serii – asta îmi doream – într-un gunoi oarecare, ca un animal care năpârlește, pregătit de o nouă zi și de o nouă sarcină.

Un ultim strigăt se auzi din spatele meu.

– Nu lăsa alții să gândească pentru tine și nu pune la suflet vorbele lor! Și privește norii. Atât voiam să-ți mai zic.

IV

Un cordon ombilical imens îmi susținea greutatea în timp ce atârnam în gol. Sub mine, peste o sută de metri. Abia zăream pământul și cei câțiva care se adunaseră ca la un spectacol. Aveau mâinile în aer și arătau ca niște furnici, parcă gata să mă prindă.

Mi-am întors capul spre vârful clădirii. Nu aveam decât câțiva pași și aș fi reușit să mă prind de margine. Sunete neinteligibile se auzeau deasupra mea. Să fi fost cei care țineau de partea cealaltă a cordonului ombilical? Aveau cordonul lipit pe viu de burtă așa cum îl aveam eu?

Am tras cu toată forța în timp ce îmi sprijineam picioarele de perete. Mă ridicam puțin câte puțin dar mâinile îmi alunecau din cauza unei substanțe vâscoase și respingătoare. Le alternam rapid, câte una în fața celeilalte.

Cu tot efortul depus, am reușit să ajung aproape la un pas de marginea clădirii, unde peretele făcea o depresiune în unghi drept și în care mi-am sprijinit picioarele. Chicotelile celor de deasupra, care se apropiaseră și mai mult de margine, mă scoteau din minți, iar deodată, o mână ce ținea un foarfec lunguiet și strălucitor se ivi deasupra cordonului.

Am scos un țipăt nemaiauzit, de la baza gâtului. Nu mai apucasem să trag de-ajuns aer în piept deoarece cordonul era deja tăiat.

Pământul și oamenii se apropiau cu viteză în timp ce eu cădeam în gol iar cordonul fâlfâia în aer.

M-am prăbușit și m-am ridicat totodată, clătinat de o mână subțire.

– Îți trezești pe părinți, șopti Diana, a cărei față abia o distingeam în întunericul nopții, dar căreia îi recunoscusem pijamalele cu fluturi și flori. Încearcă să nu mai mănânci pizza înainte să dormi. O să-i superi și nu cred că îți dorești asta, dă ea din cap ca o mamă.

Nu știam dacă visul sau afirmația ei culinar-psihologică m-a pus mai mult pe gânduri.

Apoi nu am mai reușit să adorm. Am rămas cu ochii ațintiți în tavan amintindu-mi de părinți.

„Eu? Ei?”

Dar oricât mă strofocam să-mi amintesc de ce am ajuns noi în situația asta, nu reușeam. Îmi revenea în minte aleea Nucului, strada noastră, gardul vișiniu, conflictul, barul arhiplin și pățaniile de după. Dar înainte? Aceleași obiceiuri zilnice de dimineață, mâncarea și apoi facultatea. Apoi dinspre facultate m-am îndreptat spre casă: centru, bulevardul Speranței, strada Transcendenței, aleea Basarabi, aleea Nucului. Între cele două nu găseam niciun șir de gânduri, ca și cum nimic nu avuse loc. Ori alcoolul îmi afectase memoria, ori șocul visului mă tulbură prea tare.

Îmi băteam în cap cu degetele, așa cum se bate în ușă, crezând că m-ar putea ajuta.

Să se fi întâmplat ceva cu repeziciune pe drum și să fi uitat? Era de parcă o întreagă dimensiune spațio-temporală se evaporase. Sau măcar existase?

„N-are rost”, mi-am spus eu cu voce tare. „Fiecare la timpul lor.”

Trebuia să mă ridic mai întâi din rușinea în care căzusem. Trebuia să îi demonstrez telefonului că sunt original, că toate judecățile nasc din propria-mi gândire și că nu aveam să mai pun la suflet orice vorbă a orișicui.

Entuziasmul mă cuprinse din nou, așa că m-am ridicat din pat, cu inima sărindu-mi din piept și pumnii strânși. Nu a durat mult până ce m-am așezat înapoi, străduindu-mă să adorm.

Era abia miezul nopții.

Veni a doua seară în casa Dianeii iar eu mă aflam în fața ușii barului, abia coborât. M-am sprijinit de perete, ca un fumător ce își luase o pauză de țigară, uitându-mă la mașinile ce treceau prin fața mea și trăgând din aerul rece de afară. Îmi gâdila plăcut gâtulejul și atunci o tuse o urmă pe alta.

După ce m-am întremat, mi-am ridicat pantalonii de curea, am pus mâna pe clanță și am intrat. Covorul portocaliu mi se întindea în față. Larma răsună din ambele jumătăți ale barului. Fiecare era cuprins în vraja problemelor partenerului – demne de atenție, având în vedere ochii holbați și gurile căscate spre povestitor – și de ebrietatea lui profundă. Barmanul ștergea o halbă pe interior.

Am făcut un pas în stângă. Atunci liniștea se așternu în bar și toate chipurile s-au întors spre mine.

Emanuel mă fixă cu ochii lui înnegriți care mă urmăreau precum un tablou sinistru ce te privește din orice punct. Ochii aceia erau acoperiți de sprâncene încleștate ca într-un cârcel, de nu puteam înțelege cum poate cineva să se încrunte atât de puternic. Ai fi spus că ele coboară până la vârful nasului. Ridurile erau atât de numeroase că abia mai vedeam o porțiune netedă a pielii. Îmi amintea de cineva.

Nu am stat să-mi bat capul, contrariat fiind de reacția lui exagerată. Nu făcusem decât să îmi schimb o opinie ce nu făcea nici cât o celulă din materia mea cenușie. Atât contam pentru el? Și de fapt nici măcar nu mi-o schimbasem încă. Ci doar voiam să-i ascult pe ceilalți. De ce mă trata în halul ăsta? Nu mai eram prieteni?

Am mai făcut un pas la stânga. Auzeam dinți scrâșnind din dreapta mea.

În acea amortire generalizată în care eram subiectul principal, înghițeam în gol și mă apropiam de Traian, a cărui chip radia de bucurie și mândrie ca și cum ar fi fost singurul care se aștepta – chiar dinainte să mă cunoască – la această mutare imprevizibilă.

– Alexandru, Alexandru, zice el ca pentru cei din jurul lui, bătând lent din palme.

– Prezent, răspund eu încercând să par cât mai indiferent și făcând un semn la barman să aducă o bere.

În minte reluam discuția cu telefonul. Nu aveam să pun la suflet nicio vorbă de ocară.

– Să ghicesc. Toată pledoaria lui Emanuel, după o noapte de introspecție, ți-a dat cu minus. Ai reușit să înțelegi că nu e decât un cocoș care își încântă găinile cu idei răsuflăte și ușor de combătut.

– Așa o fi.

– Chiar ai crezut că orice schimbare mai drastică în percepția societății reprezintă o demolare a ordinii stabile în care trăim?

– De unde...

– Pentru că știu, mă repezi el. Sunt aceleași fraze mereu. Oricum... nu ești primul care ni se alătură după ce trece inițial prin cotețul ăloră, afirmă Traian cu un ton apăsător pe ultimele două cuvinte, în timp îndreaptă vârful berii spre cealaltă extremitate a tejghelei.

Un hohot de râs începu în jurul lui.

– Oare să fi fost străbunicii lor care s-au împotrivit atunci când străbunicii noștri s-au pronunțat împotriva sclaviei? Cum crezi că am ajuns unde suntem? Nu folosind doar căruțele, gândindu-ne că electricitatea e un duh rău care o să ne posede pe toți. Oricum... orice pas spre modernitate a fost făcut de oameni care și-au asumat un risc pe care l-au cântărit toată viața, muncind asupra unei viziuni, a unei invenții sau a unei cărți care s-a dovedit, în timp, a fi puncte de cotitură, a fi momente ce au urcat societatea cu încă o treaptă.

Nu aveam cu ce să mă împotrivesc. Avea dreptate.

– Modificările pe care vrem să le aducem, chiar dacă în ziua de astăzi îi sperie pe unii, vor fi aplaudate în viitor. Oricum... nu au de ales. Nu putem sta cu mâinile în sân în timp ce vedem omenirea cum își închide motorul, trage frâna de mână și se dă jos. Trebuie să sărim din locul din spate înapoi la volan. Iar asta putem reuși doar cu ajutorul celor de sus. Și aici nu mă refer la cei din pod.

– Din pod? întreb eu nedumerit în timp ce sorbeam ultima picătură din sticla de bere.

– Sunt niște oarecare. Nu vor să aibă de-a face cu noi și au propriile mese în pod.

– Chiar și propriul chelner, interveni altul din spatele lui potrivindu-și ochelarii.

– Chiar și propriul chelner, repetă Traian nebăgându-l în seamă. Aroganță dusă la paroxism, cred eu. Dar nu îți pierde timpul cu ei. Nu sunt nici măcar mai presus de șleahța lui Emanuel. Cum spuneam, avem nevoie de cei de sus, iar prin cei de sus mă refer la cei în poziții politice importante. Doar pentru că unii nu reușesc să înțeleagă din argumente banale nu înseamnă că putem să-i lăsăm să decidă pentru noi.

– Dar nu îi forțăm să trăiască după concepțiile noastre?

– Îi forțăm? Nu, nu, băiete. E impropriu spus. În momentul în care suntem cât se poate de siguri că ceea ce impunem prin lege este în beneficiul societății, restul e nul. N-a stat nimeni pe gânduri când a interzis crima, chiar dacă în populație, la vremea aceea, mulți ar fi votat împotriva.

– Așa e, spune barmanul mângâindu-și barba.

– Chiar așa e, intervin eu. Observ că până și barmanul e de partea voastră.

– E al nostru. Al lor e în spate, probabil s-a dus după câteva lăzi de bere. Fiecare cu barmanul lui, mi se pare și normal. Nu îți dai seama cât de mult îl urăște barmanul nostru pe Emanuel.

– Bănuiesc că pe Emanuel îl cunosc mulți de aici.

– Da, și asta, numai că el e fratele lui.

– Barmanul nostru e fratele lui Emanuel? Am luat o înfățișare mirată. Iar cei doi frați nu se înțeleg?

– Frați ca frați, dar totuși, uite ce predică Emanuel. Ar mai conta că ți-e frate? Oricum – făcu o pauză în care își împreună mâinile și oftă – mă bucur că înțelegi. Dacă vei aprofunda mai mult cele spuse aici, dacă vei înțelege pe deplin toate convingerile pe care noi le susținem, îți vei da seama cât de banale erau în logica lor simplă și coerentă și că trebuia doar ca cineva să îți deschidă ochii. Iar atunci vei putea spune că ești un stâlp de susținere al omenirii. Nu va mai conta meseria sau doctoratul sau taxele pentru că, cel puțin pentru noi, care suntem conștienți de importanța ta – ca și a noastră – în cadrul comunității, ești o rezistență, ești un intelectual dacă e să te comparăm cu media, ești un om la care să apelăm atunci când va fi nevoie.

Știam că probabil exagera dar, chiar și așa, vorbele lui mă unseră pe suflet.

– Oricum... beneficiul câștigat este mai ales pentru viitor. Eu nu mă gândesc la efectele imediate ale propunerilor noastre. Uite-te la mine, îmi porunci arătând cu degetele spre el. Ce vârstă crezi că am? Nu răspunde, îți zic eu, treizeci și trei. Crezi că la vârsta asta mă mai preocupă atât de mult

viața mea? Dacă aș ști că lumea se va sfârși peste jumătate de secol, atunci ce rost ar mai avea toate? Dar nu se termină, și atunci, gândește-te cine are de suferit. Exact, copii mei, nepoții mei, strănepoții mei, care or să trebuiască să suporte toate ineptiile celor din tagma lui Emanuel. Măcar atât să fac pentru ei, chiar ei dacă nu vor ști niciodată cât m-am străduit.

– Dar Emanuel ar mai lupta dacă ar ști că lumea s-ar sfârși cât de curând?

– Da! Tocmai asta este, că ar lupta. Pentru că el nu o face în beneficiul tău, al meu, sau al fiilor noștri, ci constrâns de lipsa lui de cunoaștere, de creierul lui îmbibat cu propagandă, de sentimentul de superioritate și pentru a-i impresiona pe cei din jur, finalmente cu o satisfacție a orgoliului.

Lucrurile începeau să aibă sens. Traian îmi oferea nu numai o opinie nouă, cu adevărat susținută de argumente pertinente, ci și un profil psihologic, excelent conturat, al celor care nu ne înțelegeau. Mă includeam deja în grupul celor ca ei pentru că nu vedeam cu ar putea să greșească precum a făcut-o Emanuel și găinile lui.

Am început să râd în sinea mea de imaginea lui Emanuel ca un cocoș împăunat și cei doi prieteni ai lui ca două găini. Surâsul pe care îl purtam fu interpretat de Traian și ceilalți ca schimbare spontană spre calea cea bună.

– Bravo, tinere, spuse el. Suntem mândri!

– Chiar suntem mândri, accentuă barmanul de care credeam că nici măcar nu auzise tot ce am vorbit.

– Dacă vreodată ai orice neînțelegere, știi la cine să apelezi.

Îmi făcu cu ochiul. Lângă el, tipul cu ochelari încercă și el o tentativă de a face cu ochiul, iar schimonosirea lui mă amuză și mai mult.

Cum frazele curgeau șuvoi din partea lui Traian, așa curgeau și berile.

– Oricum... începea el și apoi urma o povestire lungă despre cum i-a înfrânt pe unii și pe alții într-o dezbatere.

Eram, în final, bucuros. De data asta nu mai ajunsesem un motiv de amuzament pentru jumătate din clienți, ci chiar un prieten. Respectul pe care mi-l acorda Traian era automat prescris și pentru cei din jurul lui. Unul din ei mă diseca punându-mi diferite întrebări despre liceu și copilarie, altul mă bătea pe umăr, din când în când, ca și cum aș fi fost câștigătorul vreunui premiu. Barmanul îmi zâmbea de parcă era ziua mea. Mă simțeam cu adevărat inclus printre oamenii ăștia. Nu mai eram un lup singuratic căutându-și hrană. Aveam haita mea de care să mă sprijin și știam că aveau să fie mai mereu acolo, în partea aceea a barului, înconjurându-l pe Traian.

Iar ce ne unea era scopul. Toți aveam în minte aceleași idei și planuri pentru fericirea omenirii iar asta mi se părea uluitor. Mă simțeam mai aproape de ei decât m-am simțit vreodată cu foști prieteni, foști colegi sau alte rude.

Însă cum trecerea timpului e direct proporțională cu bucuria, cât de curând se făcu vremea de a mă băga în pat. I-am salutat pe noii mei prieteni, dând mâna cu fiecare, și am urcat în casa Diane, la etaj.

Ea nu dormea. Învârtea pastele din farfuria sa de pe genunchi cu o furculiță în timp ce asculta la televizor ultimele știri. Mă uitam la pastele ei cu multă poftă în timp ce gura mi se umplea de salivă. Băutura îmi făcuse o foame de lup. Surprinzător, atât pentru ea cât și pentru mine, m-am așezat pe canapea alături de ea și nu m-am dus direct în cameră.

– Te-ai distrat azi? mă întreabă ea surâzătoare.

– Și încă cum. Să știți că barul vostru e minunat.

Îmi zâmbi sincer.

– Ne aduce profit. Mai mult nu prea ne interesează.

Avea o voce blândă și era la fel de timidă ca în liceu.

– Tatăl și mama mea nu mai au vârsta de odinioară ca să se simtă bine precum cei de jos. Nu mai zic și de problemele de sănătate.

Am dat din cap. Nu prea mă interesau astfel de povești iar mie îmi era din ce în ce mai foame. Știrile își urmau cursul lor și apărură pe ecran un individ ce își plângea soarta în legătură cu un plan eșuat.

– Nu trebuia să își bage coada în lucruri pe care nu le înțeleg, declară cel afectat în timp ce stătea în fața firmei cu pricina. Trebuia să lase așa cum a fost până acum. Ce tot atâtea modificări peste modificări?

Eu pufnii în râs. Diana își întoarse capul spre mine. Am privit-o încrezător și i-am spus:

– Nu înțelege el cu adevărat scopul modificărilor propuse. Nu vede mai departe de lungul nasului. Totuși e atât de simplu și logic, mă mir că unii nu își dau seama. E pentru binele tuturor.

– Crezi că va fi bine pentru toți? Dar văd că lui nu îi e bine.

– Nu îi este bine pentru că a făcut ceva greșit și s-a amăgit cu planuri instabile pentru viitor. Dacă ar gândi ca mine și...

– Așa o fi, mă întrerupe ea vizibil iritată. Dar n-ar trebui să credem că noi știm ce o fi bine pentru toată lumea după câteva zile alături de oameni mai iscusiți.

– Sincer să-ți spun, unii chiar o știu. Doar că nu sunt luați în serios. Nu e chiar atât de complicat, trebuie doar să dai la o parte ideile preconcepute și să nu te lași influențat de alții care fie sunt rău intenționați, fie nu cunosc lucrurile în de-ajuns.

– Uite că eu nu știu. Asta mă face plină de idei preconcepute și ușor influențabilă?

Mă luase prin surprindere. Iritarea ei mă enerva și pe mine. Nu puteam înțelege de ce mă ataca doar din cauza faptului că încercam să îi explic.

– Dintr-un anumit punct de vedere... Într-un anumit fel... De fapt, înțelegi unde vreau să ajung, nu? Nu e chiar atât de grav, mă refer. Să nu crezi că...

Nu am apucat să termin că se ridică îmbufnată și părăsi camera. În toată graba ei nu a uitat să închidă televizorul.

– Diana! strigai eu după ea.

Mă înfuriai și mai tare. Asta nu putea decât să confirme că era mânată de emoții. Voiam să o trag de mână înapoi în cameră și să îi explic până avea să înțeleagă. Din nou, nu puteam pricepe de ce unii își închid ochii și își înfundă urechile la auzul unei alte opinii.

Am auzit ușa camerei sale trântindu-se și atunci m-am lăsat bătut. Calmul și bucuria se topiră la picioarele mele. De ce era așa dificil să te înțelegi cu cei din jur? Mi-am pus farfuria ei în brațe și am înfulecat una-două, mai mult de nervi decât de foame.

În timp ce mâncam, prin reflexia televizorului am remarcat două perechi de ochi cufundați semiîntunericul holului. Credeam că delirez dar răsucindu-mi capul am văzut ieșite din dormitor două bucăți de capete, doar până la baza nasului, unul cu câteva fire cărunte răzlețe iar altul lung de un brunet vopsit. Erau mai mult ca sigur părinții ei care auziră totul, tatăl deasupra și mama dedesubt. M-am înfundat în canapea prefăcându-mă că nu i-am văzut și i-am urmărit în reflexie până și-au băgat capetele înapoi în camera lor.

Nu mă simțeam binevenit, așa că în câteva minute mă aflam din nou afară. Am trecut prin fața ușii barului și am pornit într-o direcție oarecare. Părinții Diane și reproșul lor – bănuiam că îmi reproșau comportamentul față de fiica lor – mi-au amintit de părinții mei. Astfel, tristețea reveni curând la culcușul ei.

„Dacă nu îmi tratez prima rană, totul e degeaba.“

Dar ce se întâmplase? Memoria încă îmi juca feste.

„Am uitat să pornesc mașina de spălat? Am uitat să cumpăr ceva de la magazin? Să nu fi salutat o rudă importantă? “

Amețeala se accentuă iar mâtele chiorăiau, plângându-se de paste înfulecate din două mișcări. Capul îmi bubuia și abia reușeam să merg drept. Treceam de pe o stradă pe alta împiedicându-mă în propriile picioare. Râdeau toți motanii de mine.

Trebuia neapărat să aflu ce ne despărțise. Cu motivele cunoscute, puteam să-l conving pe Traian să ne ajute să trecem peste. Sau m-aș fi mulțumit cu câteva sfaturi, în câteva cuvinte, și poate chiar aș fi reușit de unul singur. Înarmat cu argumente, m-aș fi făcut înțeles într-o clipită. Probabil era doar o banală neînțelegere.

– Înarmat cu argumente, m-aș face înțeles în câteva momente, vorbeam eu singur pe stradă. Și rimează!

Mă bălăngăneam într-o parte și în alta. Stomacul mă ura din ce în ce mai mult. Convins că nu aveam să mai rezist, am vomitat totul din mine, sprijinindu-mă cu o mână de un semafor și cu cealaltă pe piept.

– Înarmat cu argumente... Eram ca într-o stare de delir. M-aș face înțeles în câteva momente.

Deodată cineva îmi răspunse:

– Așa cum a înțeles și Diana?

Îmi ridic capul și dau de un semafor înalt și impunător. Galbenul ce apărea intermitent îmi lumina fața și mă trezea la realitate.

– Ce perspicace ești, îi răspund eu. Haide, înșiruie-mi toți care au contribuit la bârfă.

– Două păsări și un telefon.

– Ah! Prietenul meu mă trădează.

– Nu te trădează nimeni. Nici până acum nu știi că noi aflăm totul și nu uităm nimic? Relațiile noastre sunt așa strânse încât acum câteva minute am aflat ce s-a întâmplat cu un bătrânel de la cincizeci de kilometri depărtare. Gura nu ne mai tace. Ce să facem altceva decât să împrăștiem tot ce auzim? Viața noastră nu e așa palpitantă ca a voastră... după cum observ acele resturi de mâncare

– Suntem în Clângani, nu?

Semaforul confirmă: se făcu verde.

– E verde? întreb eu sarcastic. Pot să trec atunci.

– Nu ești mașină, Alexandru.

– Foarte amuzant ești tu, semaforule. Vrei să-ți spun ceva? Du-te-n mă-ta!

– Chiar atât de mult te-am deranjat?

– Nu. Nu mă afectează chiar deloc. Nu mă afectează niciun cuvânt, indiferent că vine de la unu ca tine sau de la unu ca mine.

– Înțeleg, înțeleg. Să trecem totuși la o discuție onestă. Băiete, începe el povătuitor, e bine că încerci, dar mai ai de lucrat. Tu doar te minți că e așa. De aceea trebuie să te anunț că nimănui nu îi pasă cu adevărat de tine. Iar asta ți-o spun ca generalitate, un om nu va ține niciodată la altul mai mult decât la sine. Sunt excepții dar nu are rost să continui cu asta, e sigur că din o sută de oameni care te cunosc nouăzeci și nouă abia îți oferă vreo importanță. În schimb, excepțiile sunt bazate pe emoții puternice. Dar și asta e o discuție aparte. La un moment dat vorbeam cu un televizor – un SmartTV chiar – dacă emoțiile voastre, atunci când sunt extrem de puternice, chiar dacă pozitive în sine, nu sunt la origine patologice având în vedere că ar determina individul să prefere propria-i moarte decât pe a altuia. În cazul unor emoții de intensitate mediocră spre puternică, rațiunea încă își are un cuvânt de spus. Într-adevăr, se poate discuta și dintr-un punct de vedere colectiv și astfel...

Un sunet îl opri. Vomitasem din nou în fața lui.

– Poți să o iei mai ușor?

– Desigur. Trebuia să îmi fi dat seama de la început, văzându-te în așa hal. Uite-te la tine... Spui că totul e bine dar bei ca să-ți uiți neajunsurile.

– Și pentru amuzament, completez eu.

– Da, da. Poate unii, dar tu... Într-adevăr, probabil te-a luat valul în timp ce trebuia să asculți absurditățile lui Traian.

– Dacă și alea erau absurdități atunci ar trebui să nu mai cred pe nimeni niciodată.

– Se folosește de evenimente din trecut, într-adevăr care au fost foarte importante, dar ca să își justifice propriile convingeri care nu au nicio legătură cu cele din urmă. Sunt aceleași păreri luate din gura altuia, refolosite ca și cum i-ar aparține, dar la fel de stupide. Atât el cât și Emanuel sunt doar inși cu pretenții mari ce se bălăcesc în laudele unor sărmani care probabil nici nu înțeleg ce li se explică. Dar omul mic se simte bine pe lângă omul mare așa că se dă pe lângă el ca o pisică. Traian și Alexandru vor impunerea prin lege a ideilor lor pentru că, auzi tu?, sunt cele corecte, cele benefice. Ia pe oricine vrei tu de pe stradă și îți va zice cu

toată convingerea că știe el sigur ce e bun și ce e rău, iar dacă ar fi el sus de tot ar ști exact ce să impună altora ca să fie bine pentru toți.

– Deci vrei să îmi spui că și Emanuel și Traian spun numai prostii?

– Nu numai prostii. Probabil se strecoară și lucruri bune. Dar așa se întâmplă când împrumuți idei cu sacul: unele-s digerabile, altele nu.

Se adună o ură în sufletul meu pentru cei doi. Mă lăsasem impresionat de vorbe bune, a doua oară. Știam sigur că semaforul nu mă minte pentru că unul ca ei nu dorește nimic de la oameni. El nu are emoții, nu are sentimente, nu se lasă înduplecat, nu suferă, nu cade pradă oricărei capcane, de aceea nu caută să înșele, nu caută să dovedească ceva anume, cu un scop mârșav în spate. Aveam să decid în acel moment că nu voi mai fi influențat vreodată de alții.

Amețeala îmi mai trecu așa că m-am decis să îl întreb și despre părinți.

– Despre pățania mea de acasă știi?

– Evident. Ți-am spus că știu tot.

– Bine, bine, dar ce crezi că aș putea să fac să revin la vremurile dinainte?

Lumina roșie se aprinse și el oftă.

– Ce inocenți sunteți... Îmi aduc aminte de vremea când am citit – nu am citit-o propriu zis, ci m-a ajutat un canar – prima dată Turgheniev. *Părinți și copii*, acea narațiune care cuprinde toată esența succesiunii generațiilor. Pentru tine, problema ta e cât lumea-ntreagă, dar problema ta este în lumea-ntreagă. Eu când i-am spus canarului că voi nu sunteți autentici. Parcă v-ar trage cineva la xerox.

– Scuză-mă, dar pentru mine toate semafoarele sunt la fel. Nu sunteți mai presus de noi. În schimb, eu mă voi strădui de acum să fiu original, că m-am săturat să mi se tot spună că mă iau după alții.

– Încearcă. Străduiește-te, îmi zice el râzând.

– Nu sunteți voi ca oamenii dar vă place să glumiți pe seama noastră.

– Măcar cu atât să ne ocupăm timpul.

– Sper să găsești pe altcineva cu care să-ți ocupi timpul pentru că eu mă voi îndrepta acasă. Casa Diane, mai exact...

Mă întorc și dau o privire spre drumul dinspre care am venit. Strada era goală, nu se auzea nici măcar un motan. Acea tăcere mă făcu să realizez cât de târziu era.

– Îți mulțumesc pentru sfaturi.

– Nu ai de ce. Nu o fac pentru tine sau pentru mine, ci așa îmi turuie gura de față cu voi. Dacă mai vreun un sfat, încearcă să te plasezi în exterior. Vezi lumea din afară.

– O să încerc. Dacă îmi dau seama la ce te referi, îi spun eu abătut. Și dacă îmi dau seama cum trebuie să o fac, de altfel, zic eu ca pentru mine. O zi bună!

– Noapte bună!

– Tot aia, da.

Am lovit de două ori cu palma stâlpul semaforului de parcă aș fi bătut pe umerii cuiva și m-am îndepărtat cu pași rapizi ca să ajung cât mai repede în pat.

– Caută norii! strigă el din urmă.

„Ce o fi însemnând și asta? Parcă eu eram cel beat.”

V

Ceea ce cu o zi în urmă îmi amețea capul mai mult decât era deja amețit sub influența alcoolului, prin exprimări complicate și cuvinte noi pentru mine, a doua zi dimineața îmi părea mai clar ca niciodată.

Semaforul din Clângani îmi deschise calea spre o gândire mai înțeleaptă. Singura dificultate era că nu tot ceea ce îmi spusese era ușor de pus în practică.

M-am dezis în totalitate de Traian și Emanuel și mi-am propus să nu mai dau ochii cu ei decât dacă aș fi fost în stare să le explic ceea ce făceau greșit precum putea semaforul. Dar nu eram încă la nivelul acela și nici nu știam sigur dacă aveam să ajung. Dar balivernele lor nu mai aveau niciun efect asupra mea. Eram atât de mândru de mine încât îmi imaginam cum aș intra în bar, aruncând covorul portocaliu ba într-o parte, ba în alta, lovind mese, cu sticle de bere sărind prin aer, cu fețele lor încremenite de mirare, numai ca să simtă pe pielea lor sufletul unuia mai liber ca ei.

Ce trebuia să respectat mai întâi de toate era dorința mea de a pune un zid de indiferență între mine și ceilalți. Orice încercare de a mă corupe și de a mă emoționa în vreun fel avea să dea cu capul de un zid mai gros ca cel din China. Zidul va avea ușile lui, uși rare a căror chei i le voi dăruia doar acelei persoane, unu din o sută, de care îmi zicea semaforul.

Sau poate două chei să fie, dar maxim trei.

Totuși, entuziasmul își pierdu din putere atunci când dădui fața în față cu Diana la micul dejun. Fața ei bosumflată îmi aminti de modul în care mă comportasem cu o zi înainte.

Stăteam la masa din bucătărie, eu în colț și ea în dreapta mea. Fețele noastre ar fi trebuit să stea în unghi drept, ceea ce mi-ar fi permis să îi văd ochii și să îmi dea curaj în a vorbi, dar ea avu grijă să își întoarcă spatele spre mine cu cât mai mult posibil. Nici nu își ținu farfuria pe masă. N-am făcut decât să-i număr fiecare vertebră care se vedea mulată pe tricou și să-i admir părul șaten care i se întindea pe spate.

Aș fi vrut să mă ridic în picioare, să îmi cer scuze doar pe de-o parte și să dau vina pe alcool. Dar dacă aș fi început astfel din prima zi, mințind pe jumătate, nu aveam să mai reușesc în a respecta sfaturile semaforului.

Mi-am promis că voi avea o discuție cu ea spre seară. Trebuia să fiu cât mai sincer posibil și să formulez scuzele cât mai plăcut. Schimbarea trebuia să vină de azi. Nu puteam să mai fac greșeli și nu puteam să amân. Nu mai mult de seară, cel puțin.

Hotărâsem să mai fac o încercare după ce mi-am amintit de spusele lui Traian. Deasupra noastră, în pod, se aflau câțiva inși necunoscuți. Cine erau acei oameni? Asta trebuia să aflu. Diana se închise în camera ei imediat după mic dejun, de aceea nu aveam cum să o întreb. Chiar dacă i-aș fi bătut în ușă, probabil s-ar fi prefăcut că nu mă aude. Așa că am început să caut prin casă o ușă sau o scară spre pod. Dar nu se ivea nimic așa că m-am gândit să vorbesc cu unul din barmanii de jos.

Cum coboram scările ce uneau etajul locuibil cu barul, am văzut o placă pătrată de plastic lipită de perete. Când o remarcasem prima dată am crezut că ținuse ca suport de tablou, dar acum, după două zgâlțâiri, mi-am dat seama că era doar o ușiță. În spatele ei se afla un tunel îngust de metal, ca un tub de ventilație. Cum era singura posibilitate, am intrat înăuntru târându-mă ca o rămă.

Tunelul urca în spirală iar în partea de sus se termina cu o altă ușiță de plastic pe care era lipită o bucată de carton cu scrisul:

Ma-V

12:00-22:00

SÂMBĂTĂ ȘI DUMINICĂ

12:00-03:00

LUNEA ÎNCHIS – CURĂȚENIE

„Deci sigur aici e”, mi-am spus eu. Era ca bucata de carton lipită pe ușa de afară.

Cum am intrat, înghesuindu-mi șoldurile prin acea deschidere, am dat cu capul de o placă de lemn care se afla deasupra mea. După ce am văzut scaune și trei capetele aplecate care mă cercetau suspect, mi-am dat seama că era o masă.

– Iartă-ne, îmi spune unul din ei cu păr lung până la umăr, de obicei nu vin alți clienți.

Au mutat masa și mi-au făcut loc. Unul din ei, cu nas cârn și un hanorac cu gluga peste cap, îmi aduse o masă. Le-am explicat că nu era nevoie, că voiam doar să discut cu ei la aceeași masă. Sclipirea din ochi mă făcu să înțeleg că erau cât se poate de dispuși să-și verse cunoștințele asupra mea.

Podul era luminat de un bec slab care atârna de un cablu agățat în vârful acoperișului. Pe margini erau cutii vechi pe care se așternuse de-a lungul timpului un strat gros de praf. La peretele opus mesei și intrării se afla barmanul, într-o vestă neagră și o cămașă albă ca laptele. Își improvizase o tejghea din patru cutii una peste alta dar care erau mai curate ca cele din margini.

Bărbatul cu părul lung, care se prezentă a fi domnul Dulgheru, avea peste cincizeci de ani și era cel care avea cuvântul. Eram dezamăgit că și aici exista o persoană care le știa pe toate și era mai sus-pus față de restul. Nu dură mult și îi povestii de Emanuel, Traian și părerile lor, de care râse fără întrerupere vreo două minute. Gura deschisă larg îi dezgolea dinții gălbui.

– Nu e chiar așa, spune el fluturând un deget în aer după ce își reveni. Traian are dreptatea lui și Emanuel la fel, dar ei se întind doar spre extreme, când de fapt nu e chiar așa, adevărul e undeva la mijloc.

– Așa e, interveni cel cu glugă pe cap.

– Nu, George, nu e așa. Tocmai i-am zis băiatului că nu e chiar așa. Lasă-mă pe mine și dăți gluga jos din cap, îi reproșează lui și apoi se întoarce spre mine.

Pe cât de mult îi ascultam, pe atât îmi dădeam seamă de ridicolul în care se aflau și, mai ales, de același ridicol în care să scăldaseră Traian, Emanuel și toți subalternii lor, dar de care nu am fost capabil atunci să îl remarc.

– Nu e chiar așa, îmi zicea el mai târziu. De ce să mă pronunț asupra unui fapt cu da sau cu nu când poate e undeva între da și nu.

– Chiar și în cazuri simple? întreb eu. Că dacă vorbim de o tâlhărie atunci sigur e nu. Nu?

– Bine, dar, nu știu... Nu e chiar așa, depinde de caz. Apoi continuă într-un discurs lung ce dură o jumătate de oră.

Ochii mi se scurgeau pe masă și abia puteam să îl mai ascult. Cei doi comeseni se înghesuiau în spatele lui, când unul în stânga și altul în dreapta, când invers. Câteodată unul era ocupat cu aducerea unor beri.

– Mi se pare mie sau te plictisești? mă întrebă domnul Dulgheru. Capul lui alungit încadrat în două plete de păr tremura la fiecare întrebare. Ce-ar fi să-ți aducem o bere să te destinzi? Să vezi atunci ce chef de vorbă o să ai.

Am stat puțin pe gânduri apoi i-am răspuns.

– Nu, mulțumesc, o să trebuiască să vă părăsesc acum.

M-au ajutat să mut masa dar i-am văzut mai indispuși. Tristețea le venea din cauza faptului că nu au reușit să mă câștige de partea lor. Pe de o parte mi se făcea milă de singurătatea lor în pod, de faptul că cei de jos nu îi suportau și nimeni nu îi vizita. Dar nu aveam ce să le fac, ei își aleseră viața.

Târându-mă cu coatele prin tunelul de metal, mi-am dat seama că orice colectivitate avea neajunsurile ei. Apartenența la un grup de oameni cu aceleași convingeri însemna, din oficiu, să le accepți pe toate pentru a fi parte din el. Dar dacă le-aș fi acceptat pe toate aș fi încălcat sfaturile semaforului. Ar fi trebuit să iau fiecare idee în parte și să o verific, ceea ce ar fi durat prea mult. Dacă la început râvneam să fac parte dintr-un colectiv, ca o mare necesitate, acum trebuia să fie invers.

Reluând în minte cuvintele sale, mi-am amintit de cartea lui Turgheniev și mi-am propus să o citesc. Așa că m-am înarmat cu răbdare și am mers spre bibliotecă. Era în amiaza mare iar soarele abia își mai făcea simțită puterea de odinioară. Tremuram de frig iar eu tușeam și mă zgribuleam în geaca mea. Acolo, bibliotecara mă întâmpină cum un zâmbet cald și îmi oferă o mână de ajutor. Părul cărunt, ridurile de pe frunte și surâsul ei inocent îmi dădea impresia unei femei înțelepte, trecute prin viață. Observă că n-aș fi în apele mele și mă luă la întrebări. Gândindu-mă că nu ar fi bine să mint, i-am povestit pe scurt întâmplările de la bar și din pod, fără să pomenesc însă de faptul că am fost dat afară de părinți.

– Ceea ce ai făcut e demn de apreciat, îmi spuse ea surâzând. Ești foarte inteligent, dragule.

M-am înroșit.

– Numai eu știu câți se lasă prinși în amăgirile acelea. Crezi că eu nu îi cunosc? Câteodată se luptă pentru subiecte care nu se vor împlini vreodată. Și le fac arme, și le scriu pe steag, apoi se atacă între ei doar ca să-și etaleze virtuțile morale în fața prietenilor. Nu-i lăsa să te influențeze, băiete. Nu zic că nu au dreptate câteodată, dar nu mai bine îți construiești tu gândurile cum vrei decât să le iei deja ambalate de la alții? Și așa pari un băiat deștept.

Sufletul ei amabil mă încălzi. Poate asta era răspunsul. Nu trebuia să cad în plasa unor oameni ca ei, ci să-i caut pe cei solitari și cu adevărat înțelepți, ca ea, și să stau după coada lor. Cei care au trudit cu mâinile proprii de-a lungul vieții. Trebuia să fie noul meu prieten. Ba chiar mai mult, trebuia să fie exemplul meu în viață, ca un idol căruia să-i urmăresc sfaturile. Dacă aș veni aici în fiecare zi, ascultând câte o povară din partea ei, aș fi mai presus decât Emanuel, Traian și domnul Dulgheru la un loc. Ar reieși ridicolul din convingerile lor plagiate și s-ar rușina când aș deschide gura.

Bibliotecara m-a îndrumat spre cartea lui Turgheniev și m-a lăsat în liniște la o masă. Dar oricât citeam, cartea nu mă lumina precum îmi spunea semaforul. Mai voiam explicații. Preferam să o mai ascult pe acea bătrână care acum, pe scaunul ei învechit din lemn, se afunda liniștită în gândurile ei purtând același zâmbet pe chip. Dar trebuia și să citesc. O mare parte din înțelepciunea ei venea din cele câteva mii de cărți pe care își puse mâinile. Eram sigur de asta. Doar străduindu-mă aveam să fiu original.

Primul gând. Asta îmi stăruia îmi minte. Nu eram departe. Sau poate chiar îl aveam deja dar eu nu îmi dădeam seama. Voiam mai multe explicații. Mi-am amintit atunci de vechiul meu partener care avuse dreptate din prima zi: telefonul. Urma să schimb o vorbă.

Îmi tremurau mâinile și tușeam fără oprire încercând să mai citesc câte o frază. Am închis cartea pentru că nu aveam vreo șansă. Atunci o văd pe bibliotecară apropiindu-se cu o cană în mână.

– Bea ceaiul ăsta, drăguțule, mă roagă ea întinzându-mi cana și mângâindu-mă pe spate.

Îi mulțumesc.

– Nu trebuie. Cât să-ți încălzească gâtul. Sunt remedii mai bune. Nu am la mine rețeta exactă, dar ține minte ce îți spun.

Începu să-mi enumere ierburi, printre care urzici, ferigă, lucernă, și să mă îndrume spre locuri în care le-aș putea găsi cu ușurință. Apoi încercă să mă convingă de efectul miraculos pe care îl au asupra răcelii.

– Nu, nu, dragule, nu în ceai. Trebuie să le mărunțești într-o oală și să le pui în apă fiartă, apoi pui un prosop deasupra capului și te apleci peste ea. Face minuni!

O priveam nedumerit, dar având în vedere înțelepciunea ei pe care abia o confirmasem, îi dădeam dreptate. Trecusem sfatul ei pe lista de planuri pe ziua de azi, după cel ce o implica de Diana. I-am mulțumit din suflet și apoi m-am îndreptat bucuros pe strada pe care se afla cabina de telefon. Ceaiul avuse un gust neplăcut care îmi rămase pe cerul gurii. Dar îmi dădea senzația că mă ajutase.

Pe drum, oamenii erau acoperiți cu numeroase straturi de haine. Primul contact cu frigul îi sperie pe toți. În schimb, copacii rămâneau fără hainele lor, dezbrăcați în crengi goale în care abia mai atârna câte o frunză aurie. Vântul îmi șuiera pe la urechi odată cu mașinile zgomotoase care treceau pe stradă în viteză. Peisajul îmi aminti de singurătatea în care mă aflam.

„Eu? Ei”, m-am întrebat eu deodată.

„Le-am încălcat sfaturi importante? I-am mințit atunci când chiar nu trebuia? I-am trădat?”

Degeaba, pentru că oricât mă străduiam, nu-mi aminteam nimic. Din nou, nu puteam să gândesc logic. Ceea ce îmi trecea prin cap până să ajung la bibliotecă mi se părea de neatins acum. Dezbinarea era un obstacol în calea mea spre înțelepciune ca un copac căzut în mijlocul unui drum forestier. Poate până la urmă trebuia să îi fi spus bibliotecarei, dar nu aveam de ce să mă întristez, pentru că a doua zi urma să o vizitez din nou. Poate chiar aș fi putut să o invit acasă, pentru că sigur ar fi acceptat. Alături de bibliotecară aș avea mai mult curaj, iar vârsta ei înaintată sigur ar fi de ajutor.

Îmi grăbeam pașii și speram ca în cabina telefonică să fie măcar cu puțin mai cald decât afară, dar mi-am amintit apoi de momentul în care am spart sticla de furie. În timp ce eram cu capul pe sus mi-am dat seama că trecusem de bar, iar asta m-a pus pe gânduri. Am fost chiar atât de neatent încât nu l-am văzut pe telefon? Să fi fost foarte cuprins de gândurile mele? Făcui stânga-mprejur și o luai înapoi pe drumul pe care abia venisem.

După câțiva pași, însă, mi-am dat seama.

Nu mai era. Dispăruse.

Am rămas stană de piatră. Nu credeam că aveam să apuc ziua în care să lăcrimez pentru unul ca ei. Stăteam nemișcat în fața unei urme negre rămase, o rămășiță a vechiului trotuar de pe vremea comunismului, în care o mulțime de mucuri de țigară, monezi și bucăți de reviste își făceau veacul. M-am îngenunchiat ca în fața unei lespede, privind timpul ce trecuse peste el.

Câtă dreptate avea. El cunoscuse oamenii mai bine decât aveam să-i cunosc eu vreodată. Îi ascultase peste trei decenii, fie în cele mai tulburi zile ale lor, fie în cele mai bucuroase.

Un singur prieten am avut și acela se evaporase mai repede decât o baltă într-o zi caniculară, rămânând doar o urmă după el. Iar eu nu făcusem decât să-l strâng de gât și să-l arunc la pământ. Nu apucasem nici măcar să-i mulțumesc cu adevărat. Chiar și acum, voiam să-l vizitez doar pentru a-mi căuta binele. Aș fi preferat să nu fi rămas nicio urmă a sa, să fi fost ca și cum nu a stat aici vreodată, să rămână doar ca o iluzie în mintea mea. Dar ea era aici, de parcă o lăsase intenționat ca să-mi amintească de el, de mine, de negările mele, de beția mea, de furia mea, de ridicolul meu și de neștiința mea.

N-am mai stat pe gânduri. M-am șters la ochi și am zbughit-o în bar. Bere după bere terminam și mă străduiam să uit cele întâmplate. Diana îmi trecuse prin cap și îmi întărisem promisiunea că trebuia să îi cer scuze. Nu puteam să o pierd și pe ea.

M-am așezat la mijlocul tejghelei, unde se termina covorul portocaliu, ca să nu fac pe plac nimănui. Bănuiam că sunt privit din stânga și din dreapta, dar nici că îmi păsa. Voiam să fiu doar eu și berile.

Nu după mult timp am simțit o mână pe umărul meu.

– Alexandru, mi se adresa Emanuel cu o privire pătrunzătoare.

– Ce este?

– Trebuie să discutăm. Cred că am greșit când am vorbit cu tine prima dată.

Îl privii cu mirare. Poate totuși era ceva bun în felul lui de a fi sau poate își dădu seama de amărăciunea în care mă scufundam.

– Nu m-am făcut destul de explicit, a continuat el, de aceea te-ai și dus la Traian. Acordă-mi încă o șansă și am să-ți dovedesc contrariul, noi chiar credem în ceea ce spunem.

M-am ridicat fără măcar să plătesc și am părăsit barul. Înainte să trântesc ușa l-am auzit pe Emanuel continuând să vorbească în spatele meu dar și pe Traian care se ridicase și care voia să aibă un cuvânt de spus. Probabil îi lăsasem certându-se.

Seara încă nu veni așa că m-am îndreptat spre Clângani. Semaforul sigur știa deja ceea ce pățise telefonul și speram să reușească să mă consoleze. În plus, trebuia să pun la punct totul. Toate întrebările pe care le aveam trebuiau să îmi găsească un răspuns cât mai curând pentru că nu mai suportam o zi în incertitudine și mâhnire.

Îl vedeam din depărtare făcându-și treaba. Se înălța ca o statuie peste case și copaci. Verdele acela strălucitor era mai puternic decât a oricărui alt semafor. Probabil cineva îi curăța sticla în fiecare zi. Astăzi aveam să stau rezemat de el până când aş fi înțeles totul, până când aş fi îngropat supărarea, până când aş fi știut cum să fac ca eu și părinții mei să fim înapoi împreună, până când aş fi conceput primul gând. Doar al meu.

Îmi recunosc din depărtare chipul iritat.

– Știu, îmi confirmă el, a dispărut. Mai exact au venit de la primărie, l-au scos din șuruburile alea ruginite și l-au dus la fier vechi. Era mai bătrân ca mine și îi venise timpul.

– Atât ai de spus?

– Vrei să-ți povestesc mai multe despre efemeritate? Sau știi și tu că tuturor ne vine timpul.

– Nu, uită de asta.

– Cred și eu. Bănuiam că ești înarmat cu alte întrebări pentru că auzisem de vizita celor din pod și de bibliotecară.

– Biblioteca era cea importantă. Dar, da, și bibliotecară m-a impresionat. Chiar cred că ar fi un om de la care să învăț fără oprire. Sfaturile ei mi-ar fi ca o medicație zilnică. Știu că aici lângă tine nu pot să fiu mereu și, mai ales, că am nevoie de un om. Nu mai zic că tu nu oferi sfaturile pe care le cer, cel mai adesea, ci vorbești despre ce vrei. Nu te judec, doar îți spun ca să înțelegi de ce am nevoie de un om. Am nevoie de cineva care să înțeleagă orice sentiment și emoție ca și cum a le-a trăit din plin.

– Nu te scuza, îmi zice el râzând, chiar credeai că îmi doream să te dădăcesc mai mereu? Păi atunci nu cred că ai înțeles tot ce ți-am zis.

– Știu că ești înțelept, dar totuși nu crezi că e vina ta pentru că niciodată nu îmi explici ca să înțeleg?

– Eu cred că am fost cât se poate de explicit. În plus, nu îți dau totul deja gătit, ci doar ingredientele cu care să gătești tu. Ce rost ar avea să mă prefac că te învăț ceva dacă îți dau totul de-a gata? Ai fi tu un bucătar bun dacă altcineva ți-ar face mâncare?

Cuvintele lui mă amețeau dar știam că are dreptate. Aveam de a face cu cineva care mă întrecea pe orice plan – cu excepția celor strict omenești – așa că nu mai avea rost să mă contrazic cu el.

– Ți-am spus să nu pui la suflet vreun cuvânt, reluă acesta, pe de-o parte ai reușit, pe de altă parte ai eșuat. Apoi bibliotecara, care într-adevăr este...

– Am eșuat? întreb uluit.

– Inima îți bătea de aproape ți-a ieșit din piept când te-a lăudat.

– Dar nu se pune. E cu totul altceva.

– Emoții intense și care îți influențează rațiunea la auzul vorbelor cuiva? Mie mi se pare același lucru. Ascultă-mă, nu zic să nu apreciezi sau să nu dai crezare celor zise, te sfătuiesc doar să nu te lași influențat de parcă ai cădea în străfundul celor satisfăcuți de măgulire. Cei mai puternici dintre voi sunt cei care nu clintesc nici măcar în cazul laudelor. Nu mă aștept încă să ajungi așa departe, dar e un sfat de băgat în buzunar. Apoi, bibliotecara, o doamnă admirabilă, în vârstă, care îți înseninează ziua și care, într-adevăr, e înzestrată cu înțelepciune. Însă chiar ți-ai dori să-ți alegi un om ca un idol? Până și cei mai înțelepți dintre cei înțelepți mai dau greș câteodată. Chiar de mai multe ori dacă e vorba de domenii pe care nu le stăpânesc dar vor să se bage în seamă. Nu ai observat nimic incorect care să vină din gura ei?

– Dar ea ar putea să mă asculte. Ea nu e Traian, Emanuel sau domnul Dulgheru. Ar înțelege unde greșește și și-ar schimba părerea.

– Alexandru, Alexandru...

Cuvintele lui îmi amintiră de părinți.

– Chiar crezi că oamenii își schimbă ideile ca pe șosete? Aproape toată lumea ce-și adoptă o idee, o adoptă ca pe un copil. Crezi că te duci tu și le explici și apoi s-a terminat? Alexandru, ești inocent. Mai mult le întărești convingerile pentru că le ațâți orgoliul. Se vor uita la tine ca un incult care nu știe ce vorbește chiar dacă vii cu dovezi palpabile. Până și tu ai păreri pe care doar le-ai auzit odată și le-ai luat ca fiind adevărate.

Mi-am împreunat sprâncenele și m-am uitat spre el nedumerit.

– Da, crede-mă. Nu te uita așa la mine. Primul pas e să-ți recunoști greșelile, să arunci ce e putred pentru a face loc pentru ceea ce e nou și bun.

Și oricum, nici măcar nu e ceva particular, toți facem asta. Nu ai timpul necesar ca toată viața să verifici orice auzi de la alții. Iar asta e o lege sub care se trăiește pentru că nimeni nu este original în acest caz. Când ți-am spus atunci să încerci eu doar glumeam, doar râdeam de tine. Toate convingerile pe care le ai, ce interesează toate celelalte domenii cunoscute, sunt împrumutate. Omenirea e un mașinărie a cărui mecanism transmite mai departe, pe lângă gene, și idei. Nu ai venit tu cu nimic nou până acum. De la literă la convingere, altcineva a fost întemeietorul, iar tu acum doar o dai mai departe, ca o verigă dintr-un lanț. Dar, nu, nu te teme. Nu e nimic anormal. Crezi că ai putea să aprofundezi fiecare domeniu în parte doar ca să poți să-ți formezi o idee despre oricine chestiune din jur? Evident că nu. Te bazezi pe profesioniști, pe oameni specializați, pe alți cunoscători, pe studii făcute de alții care au început ca urmare a altor studii. Citești și asculți dintr-o parte și în alta. Le dai dreptate instantaneu pentru că așa pare, că au dreptate. De multe ori chiar așa este dar câteodată s-ar putea să te înșeli. Asculți un radio la care auzi o informație banală. Atunci o iei ca atare. Chiar și prin cărți, care sunt admirate de oameni ca izvoare de cultură și înțelepciune, doar dai mai departe ceea ce a scris acel cineva. Și chiar acel cineva, poate doar a detaliat o convingere deja enunțată de alții, și tot așa mai departe. Nu trebuie să te demoralizezi, oamenii care chiar nasc o idee unică din străfundurile gândirii sunt mai rari ca un trifoi cu șapte foi. Ceea ce tu trebuie să faci nu e să-ți alegi idoli pe care să-i urmezi legat la ochi, idoli care odată și odată se vor împiedica în vreo părere sau alta, demnă de ridicol. Ci, indiferent de înțelepciunea lor, să-i asculți și să extragi doar ce știi cu certitudine că e bun și adevărat, evident, asta cu ajutorul unor cunoștințe deja preluate de la alții, care și acestea necesită verificarea lor prealabilă. Cum ai ști că acel specialist, dacă chiar e unul, zice adevărul, dacă tu nu ai cunoștințe minime de înțelege a acelei chestiuni? Deci, totul se bazează pe cunoaștere, ca o piramidă, ca un strat după strat care să te ajute să te înalți. De aceea, urmează-i pe cei care nu îți impun să crezi într-un fel sau altul, ci cei care te îndeamnă să gândești tu, critic și rațional, care doar îți arată drumul și îți oferă uneltele.

Vorbele lui mă uimără. Am rămas tăcut, așezat pe jos, sprijinindu-mă cu spatele de el. Mă împrôșcase cu o mulțime de sfaturi și judecăți pe care abia le puteam înțelege și pune la locul lor. Îmi trebuia o oră în care să le aprofundez, cu ochii ațintiți în zare, la o pasăre, la o mașină, la un om oarecare. Bănuia că îmi lăsase o dezordine în capul meu inocent, de aceea

tăcu alături de mine. Doar mașinile care se opreau și apoi porneau din intersecție se mai auzeau.

Abia ce-mi spuse el îmi deschise ochii. Nu Traian, nu Emanuel, nu domnul Dulgheru care chiar dacă undeva în sufletul lor aveau un scop bun, ei erau umbriți de indiferență, orgoliu, lipsă de cunoaștere. Dar ceea ce îmi spuse nu mă făcu să fiu bucuros, cum eram atunci când i-am ascultat pe cei doi în bar, crezându-mă iluminat și parte a unui grup de înțelepți, ci mă făcu să mă simt mic, ca un fir de nisip a cărui viață nu va influența nici plaja, nici marea. Nu îmi umpluse sufletul, ci mi-l dezgolise cu totul în fața adevărului. Poate totuși era mai bine...

Dar șirul de gânduri se opri pentru că cea mai importantă problema a mea nu se rezolvase. Îmi promisesem un răspuns adineauri și mi-l doream acum.

– Părinții, îi zic eu pe un ton calm dintr-odată. Trebuie să rezolv acum.

– Ce ai făcut de trebuie să rezolvi?

– Nu știu... Trebuie să mă ajuți. Tu știi totul. Sunt sigur că o privighetoare m-a văzut și ți-a zis în zbor. Că doar asta faceți, vorbiți și vorbiți. Chiar tu mi-ai zis asta. Deci care e problema? Ce s-a întâmplat și ce trebuie să fac? Nu mai rezist nici o zi.

– Nimic și nimic, îmi spune el detașat.

– Poftim? Iarăși mă ironizezi?

– Trebuie să înțelegi că nu poți să acumulezi cunoștințe dacă nu privești în jur. Ai doi ochi, cu unul privești mai mereu în sufletul tău, foarte bine!, dar cu celălalt admiră natura: copacii, luna, piscul de munte, mașinile zgomotoase, blocurile comuniste și, mai ales, oamenii. Pentru că totul face parte din natură, natura noastră. Observă-le comportamentul, caracterul, emoțiile, și ai să vezi că pe cât de unici, pe atât de asemănători sunt, cu aceleași tipare de respectat. Uită-te în jur.

M-am uitat în față, pe cealaltă parte a străzii. Un băiat roșcat, care avea în spate un ghiozdan cu super eroi, bătea în ușa porții plângând. În curtea de lângă, printre zăbrelele gardului de fier, o fată fugea de acasă alături de prietena ei. În spatele meu trecea un tânăr cu capul aplecat care parcă își plângea singurătatea. Mai în spate, într-o casă fără garduri, o adolescentă cu părul creț ce ascunde o scrisoare în papuc fugea plângând într-un singur picior.

Am fost orb.

– Ai fost orb. Conflictul dintre generații nu l-ai inventat tu. Nu, nu ești singurul cu un asemenea bagaj de emoții în spate. Diferența de cultură din vremea tinereții, între tine și părinți, există și acum, exista și acum câteva secole. Întotdeauna părinții au spus că fiii și fiicele lor sunt diferiți de ei, că sunt mai răsfățați, că nu trec prin ce au trecut ei, iar copiii au spus despre părinți că sunt înapoiați și demodați. Astfel de conflicte sunt, pentru mine, lipsite de temeinicie, temporare, vorbe în vânt în fața unei strânse relații familiale. Dar este inevitabil. Nu trebuie să încerci să te ferești, nu trebuie să te victimizezi, doar acceptă ca atare, pentru că timpul le rezolvă pe toate. Timpul taie prin judecăți și pretenții iar dragostea de familie vindecă rănilor. Încearcă să nu te demoralizezi, doar caută norii. Nu încercă să înlocuiești pierderi vechi – și aici nu mă refer doar la părinți și alți oameni – cu alte ideologii luate de-a gata.

– Dar ce nori? Despre ce vorbești? Când te vei opri în a-mi dai sfaturi prin metafore înțelese doar de tine? Ce vrei să fac cu ele? Eu nu sunt poet și nici pot să stau ascuns în singurătate gândindu-mă la fiecare semnificație în parte, trăind ca un pustnic, analizând totul.

– Vei înțelege. Ți-am spus mai mult decât trebuie pe azi.

– Deci asta a fost tot?

– Nu ți-e de-ajuns? Chiar crezi că nu ți-am înșirat tot ce știu pe cât mai scurt posibil?

Am tăcut. Nu puteam spune că nu mă ajutase. Chiar dacă nu am rămas cu nimic concret, cu un plan pe care să-l aplic imediat după, trebuia să mă descurc cu ceea ce aveam de la el.

„Unelte”, mi-am amintit eu.

– Ba da, îi răspunsei eu cu întârziere. Deci nu îmi vei spune ce ar trebui să fac de acum încolo?

Culoarea roșie se aprinse. Nu știam dacă așa urma sau o făcuse intenționat. În zare nu se vedea nicio mașină.

– Am înțeles. O să înțeleg că aici terminăm discuția.

Din nou, niciun răspuns nu mai venise. Doar culoarea verde îmi luminează fața.

– Să știi că apreciez tot ce ai făcut, îi mulțumesc eu, și ne vedem mâine.

Culoarea roșie reapăru mai intens ca niciodată.

– Oricum de aici nu pleci, râdeam eu în timp ce mă îndepărtam spre casă.

Vorbele lui îmi lăsară atât un gust amar cât și o liniște în suflet. Piese de puzzle trebuiau doar puse cap la cap. În cea mai mare parte, deja înțelesesem. Atunci un alt beculeț mi se aprinse în cap. Trebuia doar să mai aștept o noapte. Urma să le pășesc pragul.

Însă, mai întâi, trebuia să-mi țin promisiunea. Diana își aștepta scuzele. Probabil încă mai era supărată pe mine. Însă nu îmi făceam griji, avea să înțeleagă că eram doar într-o ceață, un copil inocent ce nu vedea lumea limpede.

Totuși simțeam că lipsește ceva. Un stimul, ceva să mă curenteze și să mă trezească mai mult decât eram acum. Chiar am înțeles cele spuse? Să fi fost tranziția asta atât de simplă, ca în fața orelor de școală unde profesorul îți explică mecanismul și tu doar ești atent?

Aveam să aflu. Viața își urma cursul ei și nu puteam decât să mă îi ofer.

În casa Diane, orice forfotă se opri atunci când le-am pășit pragul. Părinții ei mă priveau ca un străin ce le invadează spațiul personal și care trebuia să plece cât mai curând. Nu mai eram binevenit și asta o știam cu toții. Doar ne prefăceam, cu un zâmbet fals și câte un salut pe un ton forțat, să menținem o aparență.

– Diana, pot vorbi cu tine? întreb eu sigur pe mine.

Ea nu îmi răspunse ci doar se apropie de mine, iar mama și tatăl ei mă scrutară suspect. Cum îmi doream puțină intimitate, i-am propus să luăm o gură de aer. Chiar și atunci tot nu îmi oferise vreun cuvânt, ci doar m-a urmat tăcută.

Afară, am tras aer în piept ca să am curaj. Nu trebuia să am emoții.

„A-ți recunoaște greșelile e primul pas”, îmi răsuna în minte.

– Diana, trebuie să îți cer iertare. M-am lăsat dus de val din cauza unora ca Traian sau Emanuel. Cred că îi știi și tu, vin în fiecare zi în bar de parcă acolo s-au născut. Am crezut că aveau dreptate iar asta m-a entuziasmat mai mult decât trebuie. Credeam că mi-au deschis mintea dar de fapt mi-o închiseseră, făcându-mă imun la ceea ce era drept. Când eram cu tine, pe lângă tot ce ți-am spus, mai aveam și câteva beri în stomac, iar asta mă făcuse să fiu nepoliticos. Nu aveam dreptate, asta trebuie să înțelegi. Ceea ce ți-am spus atunci, poți să ștergi cu totul din memorie. Nu voi mai fi un bătăran pentru că acum semaforul chiar mi-a deschis ochii. Nu voi mai permite nimănui să mă prostească așa ușor. Știi zidul acela din China?

Avea aceeași privire rece.

– Sigur îl știi. Un astfel de zid o să pun între mine și lume. Înțelegi? Iar cheia nu o voi da oricui, pentru a-mi asigura o viață tihnită. Diana, ascută-mă, mă destăinuiau eu din ce în ce mai înflăcărat. Tu ai putea avea una din cheile astea. După ce o vei folosi, o să înțelegi că voi fi pentru tine ca cel mai bun prieten. Atunci sfaturile mele ți le voi oferi cu cel mai mare drag. Și invers, sfaturile tale le voi primi cu cel mai mare drag, da. Mai ales asta. Îl știi pe Alexandru care era odată? S-a dus, a dispărut în neant. De acum nu vei mai da de un bădăran, de un om plicticos sau de cineva care să vină la tine doar când are nevoie de ajutor. Ci vei da de noul Alexandru. Aș putea chiar să-mi schimb numele. Ce părere ai? Mă vei ierta? Sau ar trebui să fac ceva pentru ați răscumpăra greșeala, continuam eu văzând că nu răspunde. Să vorbesc cu părinții tăi? Diana, nu uita, cheia e la tine, e doar decizia ta.

Nu mă mai simțisem niciodată atât de eliberat. Îi zâmbeam neîncetat de parcă aș fi fost la fel de băut ca în ultimele zile. Însă răspunsul ei urma să îmi zguduie conștiința.

Ca din senin, mă pălmuiuse. O mână zbură prin aer iar o lovitură zdravănă și o ușă închisă urmă după ea.

VI

Spatele mă durea de abia puteam să mă mișc iar capul îmi bubuia cu fiecare bătaie a inimii. Să dormi pe o bancă în mijlocul unui parc, acoperit de geacă și frunze veștejite, era ceva nou pentru mine. Dar inevitabil pentru cineva care nu are unde să doarmă.

De ceea ce aveam nevoie, promisem. Degeaba îmi oferise semaforul un monolog care, pe drept, a fost foarte înțelept, dacă mie nu îmi intrase bine în cap decât până în momentul în care o palmă mică și fină de femeie mi-l băgă cu totul.

Acum doar zâmbeam. Nu aveam de ce să îmi mai fac griji. Nu mai aveam nevoie de beri care să mi dea o scurtă senzație de împlinire, prefăcându-mă că totul e bine.

Mergeam pe stradă cu pași largi ca și cum îmi aparținea, cu capul sus și un surâs pe chip. În spatele meu, la trecerea prin fața barului, Traian și Emanuel m-au urmărit ca doi câini.

Nici nu apucară să deschidă bine ușa barului că un val de sunete îmi izbiră timpanul. Zgomotele articulate sub formă de cuvinte, iar cuvintele așezate unul după altul în ceea ce probabil ar fi propoziții, îmi răsunau în ureche. Dar păreau inexistente. Abia puteam să-i văd în ceața de reproșuri, comentarii, amenințări, aluzii, cauze fictive, consecințe, ironii, amintiri, comparații, premoniții, pedepse, avertismente, toate ambalate în țipete intense.

Dar eu eram bine armat. Nu-mi clinteau nici măcar un mușchi de pe față. Nici nu am realizat când s-au evaporat din spatele meu.

Un singur drum mai voiam să fac înainte: drumul pentru a mulțumi cu sinceritate. Din păcate însă, a trebuit să-l amân. Pe când? Pe nicicând. Pentru că în intersecția din Clângani o mulțime de oameni se adunară ca la film, înghesuindu-se și împărțind coate. Însă, mai interesant ca un film este un accident în viața reală.

Nu știam dacă șocul a fost atât de puternic încât nu mai aveam putere să reacționez la vederea celor două mașini strivite și a semaforului făcut bucăți, cu țeava de fier la pământ și sticlele lui strălucitoare, roșii, galbene și verzi, făcute cioburi sub cele două caroserii, sau poate să fi fost din cauză că undeva în sinea mea mă așteptam la asta.

Știa că nu trebuia să mai vorbim iar asta era una din regulile esențiale pe care trebuia să le respect. El, într-un mod care o să rămână un mister, s-a asigurat că nu o voi încălca. Se sfârșise cu sfaturile lui, aveam uneltele în spate și nu îmi mai trebuia nimic. Decât un nor.

I-am mulțumit în gând și am părăsit intersecția păstrând în memorie amintirea lui.

În fața casei mă întâmpinau aceleași scări greu de urcat și gardul vișiniu. Nimic nu se schimbă. Nici nu avea ce să se schimbe în câteva zile, dar mi se păru că trecuse un an.

Am făcut un pas și apoi altul. Scările mă întâmpinară cu o senzație de ușurință a lor.

„Unu, doi, trei...”

Nu eram original, dar nu făceam din asta vreo problemă. Trebuia doar să mă feresc de greșeli. Nu trebuia să caut să fiu pur, ci doar curat.

„Unsprezece, doisprezece, treisprezece...”

Gardul se apropia și parcă vedeam prin poartă zâmbetul bunicii care mă aștepta.

„Douăzeci și șapte, douăzeci și opt, douăzeci și nouă...”

Nu puteam eu să schimb omenirea ca un singur firicel de nisip. Trebuia doar să încerc să fiu un fir de nisip cât mai lucios și strălucitor, pentru binele meu și a celor trei-patru alte firicele din jur meu.

„Cincizeci și unu, cincizeci și doi, cincizeci și trei”

N-aveam decât să aprofundez lumea pentru binele meu. Pentru laude, pentru răzbunare, pentru orgoliu, pentru toate astea aș fi încercat în van, aș fi cules doar strugurii de la suprafață ca să-i port pe mine de văzul lumii. Nici o picătură de vin nu ar fi ieșit din ei.

„Două sute cincizeci, două sute cincizeci și unu, două sute cincizeci și doi...”

Se făcea din ce în ce mai frig.

Semaforul avea dreptate pentru că trebuia să văd totul din depărtare, de sus, fără să mă las influențat. Trebuia să fac din nor o sită prin care să verific tot ce ajungea până la mine. Asta dacă ajungea până aici sus.

Deci, să înțeleg comportamente, să le analizez și să le caut în alții, să înțeleg emoțiile, unde, când și de ce apar, să înțeleg omul... și pe mine, în final.

„Nouă sute nouăzeci și opt, nouă sute nouăzeci și nouă, o mie. ”

Și într-adevăr, de pe nor chiar vedeam totul.

Sfârșit